Κατὰ Μᾶρκον

Άρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

①ς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω 2 τὸν ἄγγελόν μου πρὸ¹ προσώπου σου, ὅς κατασκευάσει² τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν³ σου. Φωνὴ 3 βοῶντος⁴ ἐν τῇ ἐρἡμῳ,⁵ Ἐτοιμάσατε⁶ τὴν ὁδὸν κυρίου: εὐθείας⁻ ποιεῖτε τὰς τρίβους⁶ αὐτοῦ. Ἐγένετο 4 Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρἡμῳ,⁵ καὶ κηρύσσων βάπτισμα² μετανοίας¹⁰ εἰς ἄφεσιν¹¹ ἀμαρτιῶν. Καὶ 5 ἐξεπορεύετο¹² πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία¹³ χώρα,¹⁴ καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται,¹⁵ καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ¹⁶ ποταμῷ¹⁻ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι¹ఠ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος¹⁰ 6

https://biblicaltext.com

¹πρό, before (gen), before. ² κατασκευάζω, prepare, build. ³ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁴ βοάω, cry aloud, shout. ⁵ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ⁶ ἑτοιμάζω, prepare, make ready. ⁻² εὐθύς, immediately, at once. ⁶ τρίβος, ου, ἡ, beaten track, path. ⁶ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁰ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹¹ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ¹³ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁴ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁵ Ἱεροσολυμίτης, ου, ὁ, inhabitant of Jerusalem, Jerusalemite. ¹⁶ Ἰορδάνης, ου, ὁ, Jordan. ¹⁻ ποταμός, οῦ, ὁ, river, stream. ¹ỗ ἔξομολογέω, confess, profess. ¹ፆ ἐνδύω, put on, clothe.

Κατὰ Μᾶρκον 1:7 Byzantine NT

τρίχας¹ καμήλου,² καὶ ζώνην³ δερματίνην⁴ περὶ τὴν ὀσφὺν⁵ αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας⁶ καὶ μέλι² ἄγριον. 7 Καὶ ἐκήρυσσεν, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός² μου ὀπίσω¹⁰ μου, οὖ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς¹¹ κύψας¹² λῦσαι¹³ τὸν ἱμάντα¹⁴ τῶν ὑποδημάτων¹⁵ αὐτοῦ. ὙΕγὼ μὲν 8 ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ΰδατι: αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ 9
Ναζαρὲτ¹6 τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.¹7 Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων 10 ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους¹8 τοὺς οὐρανούς, καὶ τὸ πνεῦμα ώσεὶ¹9 περιστερὰν²0 καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν: καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὰ εἶ ὁ υίός 11 μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ῷ εὐδόκησα.²1

¹ θρίξ, τριχός, ή, hair. ² κάμηλος, ου, ό, camel. ³ ζώνη, ης, ή, belt, girdle. ⁴ δερμάτινος, leather, made of skin. ⁵ δσφύς, ύος, ή, waist, hip. ⁶ ἀκρίς, ίδος, ή, locust. ⁷ μέλι, ιτος, τό, honey. ⁸ ἄγριος, wild, savage. ⁹ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁰ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹¹ ἱκανός, sufficient, able. ¹² κύπτω, bow down, stoop. ¹³ λύω, untie, loose. ¹⁴ ἱμάς, άντος, ό, thong, strap. ¹⁵ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ¹⁶ Ναζαρέτ, ή, Nazareth. ¹⁷ Ἰορδάνης, ου, ό, Jordan. ¹⁸ σχίζω, split, separate. ¹⁹ ώσεί, like, about. ²⁰ περιστερά, ᾶς, ή, dove. ²¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 1:12

Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 12
Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῆ ἐρήμῳ¹ ἡμέρας τεσσαράκοντα²
πειραζόμενος³ ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ,⁴ καὶ ἦν μετὰ τῶν
θηρίων,⁵ καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν⁵ αὐτῷ.

Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς 14 εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ 15 καιρός, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ: μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν 16
Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ
Σίμωνος βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῆ θαλάσση:
ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ² 17
ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ² ἀνθρώπων. Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ² αὐτῶν, 18

¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ² τεσσαράκοντα, forty, 40. ³ πειράζω, test, tempt. ⁴ Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ⁵ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ⁶ διακονέω, serve, minister. ⁷ ἐγγίζω, come near, approach. ⁸ μετανοέω, repent, change my mind. ⁹ Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ¹⁰ ἀμφίβληστρον, ου, τό, fishing net, net used for capturing. ¹¹ άλιεύς, ὁ, fisherman. ¹² δεῦτε, comel. ¹³ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹⁴ δίκτυον, ου, τό, net, fishing net.

Κατὰ Μᾶρκον 1:19 Byzantine NT

ήκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς¹ ἐκεῖθεν² ὀλίγον,³ 19 εἶδεν Ἰάκωβον⁴ τὸν τοῦ Ζεβεδαίου,⁵ καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας⁶ τὰ δίκτυα.⁻ Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν 20 αὐτούς: καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον⁵ ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν⁵ ἀπῆλθον ὀπίσω² αὐτοῦ.

Καὶ εἰσπορεύονται¹⁰ εἰς Καπερναούμ:¹¹ καὶ εὐθέως τοῖς 21 σάββασιν εἰσελθών εἰς τὴν συναγωγήν, ἐδίδασκεν. 22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο¹² ἐπὶ τῆ διδαχῆ¹³ αὐτοῦ: ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. Καὶ ἦν ἐν τῆ συναγωγῆ αὐτῶν ἄνθρωπος 23 ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ,¹⁴ καὶ ἀνέκραξεν,¹⁵ λέγων, "Εα, 24 τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;¹⁷ Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν 25

¹ προβαίνω, go forward, advance. ² ἐκεῖθεν, from there, from that place. ³ ὁλίγος, little, few. ⁴ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁵ Ζεβεδαῖος, ου, ὁ, Zebedee. ⁶ καταρτίζω, mend, fit. ⁷ δίκτυον, ου, τό, net, fishing net. ⁸ μισθωτός, οῦ, ὁ, hired servant. ⁹ ὁπίσω, behind, after (gen). ¹⁰ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹¹ Καπερναούμ, ἡ, Capernaum. ¹² ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹³ διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁵ ἀνακράζω, cry out, shout aloud. ¹⁶ ἔα, ah! ha! ¹⁷ Ναζαρηνός, οῦ, ὁ, Nazarene, of Nazareth. ¹⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 1:26

αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι,¹ καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ σπαράξαν² αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον 26 καὶ κράξαν φωνῆ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ 27 ἐθαμβήθησαν⁴ πάντες, ὥστε συζητεῖν⁵ πρὸς ἑαυτούς, λέγοντας, Τί ἐστιν τοῦτο; Τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; Ἐξῆλθεν δὲ ἡ 28 ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν 29 οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, 12 μετὰ Ἰακώβου 13 καὶ Ἰωάννου. Ἡ δὲ πενθερὰ 14 Σίμωνος κατέκειτο 15 30 πυρέσσουσα, 16 καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς: 31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας 17 τῆς χειρὸς αὐτῆς: καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς 18 εὐθέως, καὶ

¹ φιμόω, muzzle, silence. ² σπαράσσω, convulse, shake to and fro. ³ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁴ θαμβέω, amaze. ⁵ συζητέω, discuss, dispute. ⁶ διδαχή, ής, ή, teaching, instruction. ⁷ καινός, new, fresh. ⁸ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁹ ὑπακούω, obey, listen. ¹⁰ ἀκοή, ής, ή, hearing, report. ¹¹ περίχωρος, ου, ή, neighboring. ¹² Ἀνδρέας, ου, ό, Andrew. ¹³ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁴ πενθερά, ᾶς, ή, mother-in-law. ¹⁵ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁶ πυρέσσω, suffer with a fever. ¹⁷ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹⁸ πυρετός, οῦ, ό, fever.

Κατὰ Μᾶρκον 1:32 Byzantine NT

διηκόνει¹ αὐτοῖς.

Όψίας² δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ³ ὁ ἥλιος,⁴ ἔφερον πρὸς 32 αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς⁵ ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους: καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη⁻ ἦν 33 πρὸς τὴν θύραν. Καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς 34 ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτόν.

Καὶ πρωΐ¹² ἔννυχον¹³ λίαν¹⁴ ἀναστὰς ἐξῆλθεν, καὶ 35 ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον¹⁵ τόπον, κἀκεῖ¹⁶ προσηύχετο. Καὶ 36 κατεδίωξαν¹⁷ αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ: καὶ 37 εὑρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες σε ζητοῦσιν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας 38 κωμοπόλεις, ¹⁸ ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω: εἰς τοῦτο γὰρ

¹ διακονέω, serve, minister. ² δψιος, late. ³ δύνω, enter, set. ⁴ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁵ κακῶς, badly, evilly. ⁶ δαιμονίζομαι, am demon possessed. ⁷ ἐπισυνάγω, gather, gather together. ⁸ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁹ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁰ ποικίλος, varied, manifold. ¹¹ νόσος, ου, ἡ, disease, malady. ¹² πρωΐ, early in the morning, at dawn. ¹³ ἔννυχος, by night, at night. ¹⁴ λίαν, greatly, very. ¹⁵ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁶ κἀκεῖ, and there. ¹⁷ καταδιώκω, pursue closely, hunt. ¹⁸ κωμόπολις, εως, ἡ, market town, country town.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 1:39

ἐξελήλυθα. Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς 39 αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ 40 γονυπετῶν² αὐτόν, καὶ λέγων αὐτῶ ὅτι Ἐὰν θέλης, δύνασαί με καθαρίσαι. 3 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγγνισθείς. 41 ἐκτείνας⁵ τὴν γεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῶ, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως 42 ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. Καὶ 43έμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ 44 λέγει αὐτῷ, "Όρα μηδενὶ μηδὲν εἴπης: ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν 9 δεῖξον 10 τῶ ἱερεῖ, 11 καὶ προσένεγκε 12 περὶ τοῦ καθαρισμού¹³ σου ἃ προσέταξεν¹⁴ Μωσῆς, μαρτύριον 15 αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἐξελθών ἤρξατο κηρύσσειν 45 πολλά καὶ διαφημίζειν τον λόγον, ώστε μηκέτι 17

 $^{^1}$ λεπρός, οῦ, ὁ, scaly, leprous. 2 γονυπετέω, fall on the knees, kneel down. 3 καθαρίζω, cleanse, make clean. 4 σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. 5 ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. 6 ἄπτομαι, touch or handle. 7 λέπρα, ας, ή, leprosy. 8 ὲμβριμάομαι, be moved with anger, admonish sternly. 9 σεαντοῦ, yourself, of you. 10 δείκνυμι, show, point out. 11 ἱερεύς, έως, ὁ, priest. 12 προσφέρω, bring to, offer. 13 καθαρισμός, οῦ, ὁ, cleansing, purification. 14 προστάσσω, command, order. 15 μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. 16 διαφημίζω, spread abroad, report. 17 μηκέτι, no longer.

Κατὰ Μᾶρκον 2:2 Byzantine NT

αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς¹ εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις² τόποις ἦν: καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.³

Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν: καὶ 2 ήκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστιν. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν 2 πολλοί, ώστε μηκέτι τωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν: καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔργονται πρὸς 3 αὐτόν, παραλυτικὸν⁸ φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁸ Καὶ μὴ δυνάμενοι προσ<u>εγγίσαι 10</u> αὐτ<u>ῷ διὰ 4</u> τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν την στέγην σπου ήν, καὶ <u>ἐξορύξαντες 13 γαλῶσιν 14</u> τὸν κράββατον 15 ἐφ' ὧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 16 Ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν 5 πίστιν αὐτῶν λέγει τῶ παραλυτικῶ, Τέκνον, άφέωνταί σοι αἱ άμαρτίαι σου. ή Ησαν δέ τινες τῶν 6 γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι 17 ἐν

¹ φανερώς, openly, publicly. ² ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ³ πανταχόθεν, from all sides. ⁴ Καπερναούμ, ἡ, Capernaum. ⁵ μηκέτι, no longer. ⁶ χωρέω, make room for, hold. ⁷ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁸ παραλυτικός, οῦ, ὁ, paralytic, afflicted with paralysis. ⁹ τέσσαρες, four, 4. ¹⁰ προσεγγίζω, approach. ¹¹ ἀποστεγάζω, unroof, take the roof off. ¹² στέγη, ης, ἡ, roof, flat roof of a house. ¹³ ἔξορύσσω, dig out, dig through. ¹⁴ χαλάω, slacken, let down. ¹⁵ κράβαττος, ου, ὁ, mattress, pallet. ¹⁶ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ¹⁷ διαλογίζομαι, debate, reason.

Byzantine NT Κατά Μάρκου 2:7

Τί οὖτος οὕτως λαλεῖ 7 ταῖς καρδίαις αὐτῶν, βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἶς, δ θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς² δ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι 8 αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται³ ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς, Τί ταῦτα διαλογίζεσθε³ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῶ παραλυτικῶ, 9 Άφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἔγειραι, καὶ δρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει; Ίνα δὲ 10 είδητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι έπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας – λέγει τῷ παραλυτικῷ - Σοὶ 11 λέγω, ἔγειραι καὶ ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν 12 κράββατον," έξῆλθεν έναντίον πάντων: ὥστε έξίστασθαι⁸ πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν θεόν, λέγοντας ότι Οὐδέποτε' οὕτως εἴδομεν.

¹ βλασφημία, ας, ή, blasphemy, reproach. ² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ³ διαλογίζομαι, debate, reason. ⁴ εὐκοπώτερον, easier. ⁵ παραλυτικός, οῦ, ὁ, paralytic, afflicted with paralysis. ⁶ κράβαττος, ου, ὁ, mattress, pallet. ⁻ ἐναντίον, in the sight of, before. § ἐξίστημι, amaze, be amazed. 9 οὐδέποτε, never.

Κατὰ Μᾶρκον 2:13 Byzantine NT

Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν: καὶ πᾶς ὁ ὄγλος 13 ήρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ 14 παράγων¹ εἶδεν Λευΐ² τὸν τοῦ ἀλοφαίου³ καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ άναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15 κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῆ οἰκία αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελώναι καὶ άμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ: ἦσαν γὰρ πολλοί, ήκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ 16 Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ άμαρτωλών, ελεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ άμαρτωλῶν έσθίει καὶ πίνει; 17Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐ χρείαν⁹ ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες 10 ἰατροῦ, 11 ἀλλ' οἱ κακῶς 12 Οὐκ ήλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ άμαρτωλοὺς 7 εἰς μετάνοιαν. 13

¹ παράγω, pass by, depart. ² Λευΐς, ό, Levi. ³ Άλφαῖος, ου, ό, Alphaeus. ⁴ τελώνιον, ου, τό, tax office, tax collector's office. ⁵ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁶ τελώνης, ου, ό, tax collector, collector of taxes. ⁷ άμαρτωλός, ου, ό, sinner. ⁸ συνανάκειμαι, recline at table with. ⁹χρεία, ας, ή, need, necessity. ¹⁰ ἰσχύω, be strong, able. ¹¹ ἰατρός, οῦ, ὁ, physician. ¹² κακῶς, badly, evilly. ¹³ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 2:18

Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων 18 νηστεύοντες: 1 καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Δ ιὰ τί οί μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οί δὲ σοι μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; Καὶ 19 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, 3 έν $\tilde{\omega}$ $\dot{\omega}$ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν, νηστεύειν; ' 'Όσον χρόνον μεθ' έαυτῶν ἔχουσιν τὸν νυμφίον, ⁴ οὐ δύνανται νηστεύειν: ¹ ἐλεύσονται δὲ 20 ημέραι ὅταν ἀπαρθῆ⁵ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,⁴ καὶ τότε νηστεύσουσιν έν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Καὶ οὐδεὶς 21 ἐπίβλημα⁶ ῥάκους⁷ ἀγνάφου⁸ ἐπιρράπτει⁹ ἐπὶ ἱματίωπαλαι $\tilde{\omega}$: δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν 12 τοῦ παλαιοῦ, 10 καὶ χεῖρον 13 σχίσμα 14 γίνεται. 22. Kαὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον 15 νέον 16 εἰς ἀσκοὺς 17 παλαιούς: εἰ δὲ μή, ῥήσσει 18 ὁ οἶνος 15 ὁ νέος 16 τοὺς ἀσκούς, 17 καὶ ό οἶνος 15 ἐκχεῖται 19 καὶ οἱ ἀσκοὶ 17 ἀπολοῦνται: ἀλλὰ

¹ νηστεύω, fast. ² σός, your, yours. ³ νυμφών, ῶνος, ὁ, bridal chamber, wedding hall. ⁴ νυμφίος, ου, ὁ, bridegroom. ⁵ ἀπαίρω, take away, depart. ⁶ ἐπίβλημα, τος, τό, patch, patch on a garment. ⁷ ῥάκος, ους, τό, rag, piece of cloth. ⁸ ἄγναφος, new, unshrunken. ⁹ ἐπιρράπτω, sew on. ¹⁰ παλαιός, old, ancient. ¹¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹² καινός, new, fresh. ¹³ χείρων, worse. ¹⁴ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁵ οἶνος, ου, ὀ, wine. ¹⁶ νέος, new, young. ¹⁷ ἀσκός, οῦ, ὁ, leather bottle, wineskin. ¹⁸ ῥήγνυμι, break apart, throw down. ¹⁹ ἐκχέω, pour out, shed.

Κατὰ Μᾶρκον 2:23

οἶνον¹ νέον² εἰς ἀσκοὺς³ καινοὺς⁴ βλητέον.5

Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν 23 διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ όδὸν ποιείν τίλλοντες τοὺς στάγυας. Καὶ οί 24 Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἰδε, τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν δ οὐκ ἔξεστιν; 10 Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, 25 Οὐδέποτε 11 ἀνέγνωτε 12 τί ἐποίησεν Δ αυίδ, ὅτε γρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν 14 αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; Π ῶς 26 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ άρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως 15 ἔφαγεν, οθς οὐκ ἔξεστιν10 φαγείν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν, 16 καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῶ οὖσιν; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, 27 Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐγ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον: ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υίὸς 28 τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

¹ οἶνος, ου, ὁ, wine. ² νέος, new, young. ³ ἀσκός, οῦ, ὁ, leather bottle, wineskin. ⁴ καινός, new, fresh. ⁵ βλητέος, must be put, that ought to be put. ⁶ παραπορεύομαι, go beside, go past. ⁻ σπόριμος, grain field, sown. ፆ τίλλω, pluck, pick. ९ στάχυς, υος, ὁ, Stachys, head of grain. ¹0 ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹¹ οὐδέποτε, never. ¹² ἀναγινώσκω, read. ¹³ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁵ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁶ ἱερεύς, ἑως, ὁ, priest.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 3:2

Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ 3 ἄνθρωπος ἐξηραμμένην¹ ἔχων τὴν χεῖρα. παρετήρουν² αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει³ αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν⁴ αὐτοῦ. Καὶ λέγει τῶ 3 ἀνθρώπω τῷ ἐξηραμμένην¹ ἔχοντι τὴν χεῖρα, "Εγειραι εἰς τὸ μέσον. Καὶ λέγει αὐτοῖς, "Εξεστιν τοῖς 4 σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι η κακοποιῆσαι; Υυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων.⁸ μετ' ὀργῆς, 10 περιβλεψάμενος' αὐτοὺς συλλυπούμενος έπὶ τῆ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, <u>λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, "Εκτεινον¹³ τὴν χεῖρά σου. Καὶ </u> έξέτεινεν, 13 καὶ ἀποκατεστάθη 14 ή χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς 15 ώς ή ἄλλη. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ 6 τῶν Ἡρωδιανῶν 16 συμβούλιον 7 ἐποίουν κατ' αὐτοῦ, όπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν 18 7

¹ ξηραίνω, dry up, parch. ² παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ³ θεραπεύω, heal, care for. ⁴ κατηγορέω, accuse, charge. ⁵ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁶ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. 7 κακοποιέω, do evil, harm. ⁸ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁹ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹¹0 ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ¹¹ συλλυπέομαι, be deeply grieved, feel sorry for. ¹² πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ¹³ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ¹⁴ ἀποκαθίστημι, restore, give back. ¹⁵ ὑγιής, whole, healthy. ¹⁶ Ἡρωδιανοί, ων, ὁ, Herodian, Herodians. ¹² συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ¹8 ἀναγωρέω, depart, withdraw.

Κατὰ Μᾶρκον 3:8 Byzantine NT

μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν: καὶ πολύ πλήθος άπὸ τής Γαλιλαίας ήκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ 8 τῆς Ἰδουμαίας,³ καὶ πέραν⁴ τοῦ Ἰορδάνου,⁵ καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅσα έποίει, ήλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς 🤈 αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον⁸ προσκαρτερῆ² αὐτῷ διὰ τὸν όχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν¹⁰ αὐτόν. Πολλοὺς γὰρ 10 <u>ἐθεράπευσεν, 11 ὤστε ἐπιπίπτειν 12</u> αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ¹³ ὅσοι εἶχον μάστιγας. ¹⁴ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ 11 ἀκάθαρτα, 15 ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν 16 αὐτῶ, καὶ ἔκραζεν, λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υίὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ 12 πολλὰ ἐπετίμα¹⁷ αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν¹⁸ αὐτὸν ποιήσωσιν.

¹ πλήθος, ους, τό, multitude. ² Ιουδαία, ας, ή, Judea. ³ Ιδουμαία, ας, ή, Idumea, Edom. ⁴ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ⁵ Ιορδάνης, ου, ὁ, Jordan. ⁶ Τύρος, ου, ή, Tyre. ⁷ Σιδών, ῶνος, ή, Sidon. ⁸ πλοιάριον, ου, τό, small boat, little boat. ⁹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹⁰ θλίβω, press, oppress. ¹¹ θεραπεύω, heal, care for. ¹² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹³ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁴ μάστιζ, τγος, ή, whip, scourge. ¹⁵ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁶ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ¹⁷ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ¹⁸ φανερός, manifest, apparent.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 3:13

Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται¹ οῦς ἤθελεν 13 αὐτός: καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν 14 δώδεκα, ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλη αὐτοὺς κηρύσσειν, καὶ ἔγειν ἐξουσίαν θεραπεύειν² τὰς 15 νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια: καὶ ἐπέθηκεν τῶ 16 Σίμωνι ὄνομα Πέτρον: καὶ Ἰάκωβον⁵ τὸν τοῦ 17 Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου:5 καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, δ ἐστιν, Υίοὶ Βροντῆς: * καὶ ἀνδρέαν, * καὶ Φίλιππον, 10 καὶ 18 Βαρθολομαῖον, 11 καὶ Ματθαῖον, 12 καὶ Θωμᾶν, 13 καὶ Ἰάκωβον⁵ τὸν τοῦ Ἀλφαίου,¹⁴ καὶ Θαδδαῖον,¹⁵ καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, 16 καὶ Ἰούδαν 17 Ἰσκαριώτην, 18 19 δς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

¹ προσκαλέω, summon. ² θεραπεύω, heal, care for. ³ νόσος, ου, ή, disease, malady. ⁴ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁵ Τάκωβος, James, Jacob. ⁶ Ζεβεδαῖος, ου, ό, Zebedee. ⁷ Βοανεργές, Boanerges. ⁸ βροντή, ους, ή, thunder. ⁹ Άνδρέας, ου, ό, Andrew. ¹⁰ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ¹¹ Βαρθολομαῖος, ου, ό, Bartholomew. ¹² Ματθαῖος, ου, ό, Matthew. ¹³ Θωμᾶς, ᾶ, ό, Thomas. ¹⁴ Άλφαῖος, ου, ό, Alphaeus. ¹⁵ Θαδδαῖος, ου, ό, Thaddaeus. ¹⁶ Κανανίτης, ου, ό, Canaanite. ¹⁷ Ιούδας, α, ό, Judas, Judah. ¹⁸ Ισκαριώτης, ου, ό, Iscariot, man of Kerioth.

Κατὰ Μᾶρκον 3:20 Byzantine NT

Καὶ ἔργονται εἰς οἶκον: καὶ συνέργεται πάλιν ὄγλος, 20 ώστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε² ἄρτον φαγεῖν. Καὶ 21 ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι³ αὐτόν: ἔλεγον γὰρ ὅτι Ἐξέστη. Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ 22 Ίεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ⁵ ἔχει, καὶ ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν 23 παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Π ῶς δύναται Σ ατανᾶς 8 Σατανᾶν εκβάλλειν; Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν 24 μερισθῆ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. Καὶ 25 έὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ," οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη. Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς 8 ἀνέστη ἐ ϕ ' ἑαυτὸν καὶ 26 μεμέρισται,⁹ οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος¹⁰ ἔχει. 27 Ούδεὶς δύναται τὰ σκεύη 11 τοῦ ἰσχυροῦ, 12 εἰσελθών εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν 12 δήση, 14 καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάση.

¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ² μήτε, neither, nor. ³ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁴ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁵ Βεελζεβούλ, δ, Beelzebul. ⁶ ἄρχων, οντος, δ, ruler, prince. ⁷ προσκαλέω, summon. ⁸ Σατανάς, ᾶ, δ, Satan, adversary. ⁹ μερίζω, divide, part. ¹⁰ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹¹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ διαρπάζω, plunder, rob thoroughly. ¹⁴ δέω, bind, tie.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 3:28

Άμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ 28 ἀμαρτήματα¹ τοῖς υἰοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι² ὅσας ἄν βλασφημήσωσιν:³ ὅς δ' ἄν 29 βλασφημήση³ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός⁵ ἐστιν αἰωνίου κρίσεως.6 30 Ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον⁵ ἔχει.

"Ερχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἔξω 31 έστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, φωνοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ ἐκάθητο ὅχλος περὶ αὐτόν: εἶπον δὲ αὐτῷ, Ἰδού, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, Τίς 33 ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ 34 περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει, Ἰδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. "Ος γὰρ ἄν ποιήση τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὖτος 35

¹ άμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ² βλασφημία, ας, ή, blasphemy, reproach. ³ βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁴ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ⁵ ἔνοχος, involved in, liable. ⁶ κρίσις, εως, ή, judgment, judging. ˀ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁶ φωνέω, call, crow. ˀ ἀδελφή, ής, ή, sister. ¹⁰ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹¹ κύκλος, ου, ό, circle.

Κατὰ Μᾶρκον 4:2 Byzantine NT

άδελφός μου καὶ άδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστίν.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ 4 συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν έμβάντα² εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῆ θαλάσση: καὶ πᾶς ὁ ὄγλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. Καὶ 2 έδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῆ διδαχῆ³ αὐτοῦ, Ἀκούετε: ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ 3 σπείρων τοῦ σπείραι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, δ 4 μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν όδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, 5 ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν: καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν,⁷ διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος ⁸ γῆς: ἡλίου ⁹ δὲ ἀνατείλαντος 10 6 ἐκαυματίσθη, ¹¹ καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ¹² ἐξηράνθη. ¹³ 7Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας,14 καὶ ἀνέβησαν αἰ ἄκανθαι, 14 καὶ συνέπνιξαν 15 αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ

¹ ἀδελφή, ῆς, ή, sister. ² ἐμβαίνω, embark. ³ διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. ⁴ πετεινόν, ου, τό, bird. ⁵ κατεσθίω, eat up, devour. ⁶ πετρώδης, rocky, stony. ⁻ ἐζανατέλλω, spring up, spring up out. ⁶ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁶ ἤλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹¹⁰ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹¹ καυματίζω, burn up, scorch. ¹² ῥίζα, ης, ἡ, root, that which grows from the root. ¹³ ξηραίνω, dry up, parch. ¹⁴ ἄκανθα, ης, ἡ, thorn, thorn bush. ¹⁵ συμπνίγω, choke, choke utterly.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 4:8

ἔδωκεν. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν: καὶ 8 ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα,¹ καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα,² καὶ ἐν έξήκοντα,³ καὶ ἐν ἑκατόν.⁴ Καὶ ἔλεγεν, Ὁ ἔχων ὧτα⁵ ἀκούειν ἀκουέτω.

Ότε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ήρωτησαν αὐτὸν οἱ περὶ 10 αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. Καὶ ἔλεγεν 11 αὐτοῖς, Ύμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ: ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται: ἵνα βλέποντες 12 βλέπωσιν, καὶ μὴ ἴδωσιν: καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν, καὶ μὴ συνιῶσιν: μήποτε ἐπιστρέψωσιν, αὶ ἀφεθῆ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. 11 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ 13 οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; Καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολάς γνώσεσθε; Ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 14 Ούτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς

¹ αὖξάνω, cause to grow, increase. ² τριάκοντα, thirty, 30. ³ έξήκοντα, sixty, 60. ⁴ έκατόν, hundred, 100. ⁵ οὖς, ους, τό, ear. ⁶ καταμόνας, alone, apart. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ συνίημι, understand, consider. ⁹ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁰ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹¹ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹² Σατανᾶς, ᾶ, δ, Satan, adversary.

Κατὰ Μᾶρκον 4:16 Byzantine NT

καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Καὶ οὖτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη 2 16 σπειρόμενοι, οί, όταν ακούσωσιν τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ γαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔγουσιν 17 ρίζαν 3 ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί 4 εἰσιν: εἶτα 5 γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδαλίζονται. ⁸ Καὶ οὖτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας ⁹ 18 σπειρόμενοι, οί τὸν λόγον ἀκούοντες, καὶ αἱ μέριμναι 10 τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη 11 τοῦ πλούτου, 12 καὶ αί περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι¹³ εἰσπορευόμεναι 14 συμπνίγουσιν τον λόγον, καὶ ἄκαρπος 4 γίνεται. Καὶ 20 ούτοι είσιν οι έπι την γην την καλην σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, 17 καὶ καρποφοροῦσιν, 18 ἐν τριάκοντα, 19 καὶ ἐν ἑξήκοντα, 20 καὶ ἐν ἑκατόν.21

¹ όμοίως, likewise, in like manner. ² πετρώδης, rocky, stony. ³ ῥίζα, ης, ή, root, that which grows from the root. ⁴ πρόσκαιρος, temporary, passing. ⁵ εἶτα, then, thereafter. ⁶ θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. ⁷ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ⁸ σκανδαλίζω, cause to stumble. ⁹ ἄκανθα, ης, ή, thorn, thorn bush. ¹⁰ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety. ¹¹ ἀπάτη, ης, ή, deceit, deceitfulness. ¹² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹³ ἐπιθυμία, ας, ή, desire, passion. ¹⁴ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁵ συμπνίγω, choke, choke utterly. ¹⁶ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁷ παραδέχομαι, receive, accept. ¹⁸ καρποφορέω, bear fruit. ¹⁹ τριάκοντα, thirty, 30. ²⁰ ἑξήκοντα, sixty, 60. ²¹ έκατόν, hundred, 100.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 4:21

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Μήτι¹ ὁ λύχνος² ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν 21 μόδιον³ τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην;⁴ Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν⁵ ἐπιτεθῆ;⁴ Οὐ γάρ ἐστίν τι κρυπτόν,⁻ ὁ ἐὰν μὴ 22 φανερωθῆ:⁵ οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον,² ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν¹⁰ ἔλθη. Εἴ τις ἔχει ὧτα¹¹ ἀκούειν ἀκουέτω. 23 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ὧ μέτρω¹² μετρεῖτε¹³ μετρηθήσεται¹³ ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται¹⁴ ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. Ὅς γὰρ ἄν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ: 25 καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ἐὰν 26 ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον¹⁵ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ 27 καθεύδῃ¹⁶ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος¹⁵ βλαστάνῃ¹⁷ καὶ μηκύνηται¹⁸ ὡς οὐκ οίδεν αὐτός. Αὐτομάτη¹⁹ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ,²⁰ πρῶτον 28 χόρτον,²¹ εἶτα²² στάχυν,²³ εἶτα²² πλήρη²⁴ σῖτον²⁵ ἐν τῷ

 $^{^1}$ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. 2 λύχνος, ου, δ, lamp, lantern. 3 μόδιος, ου, δ, dry measure. 4 κλίνη, ης, ή, couch, bed. 5 λυχνία, ας, ή, lampstand. 6 επιτίθημι, lay upon, put. 7 κρυπτός, hidden, secret. 8 φανερόω, reveal, manifest. 9 ἀπόκρυφος, hidden, secret. 10 φανερός, manifest, apparent. 11 οὕς, ους, τό, ear. 12 μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. 13 μετρέω, measure, estimate. 14 προστίθημι, add, add to. 15 σπόρος, ου, δ, seed (sown), seed for sowing. 16 καθεύδω, sleep. 17 βλαστάνω, sprout, produce. 18 μηκύνω, lengthen, grow. 19 αὐτόματος, by itself, of its own accord. 20 καρποφορέω, bear fruit. 21 χόρτος, ου, δ, grass, hay. 22 εἶτα, then, thereafter. 23 στάχυς, υος, δ, Stachys, head of grain. 24 πλήρης, full. 25 σῖτος, ου, δ, wheat, grain.

Κατὰ Μᾶρκον 4:29 Byzantine NT

στάχυϊ. ¹ Όταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως 29 ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ² ὅτι παρέστηκεν ³ ὁ θερισμός.

Καὶ ἔλεγεν, Τίνι ὁμοιώσωμεν την βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 30 "Η ἐν ποία παραβολῆ παραβάλωμεν αὐτήν; Ω_{ζ} 31 κόκκον⁸ σινάπεως, ος, οταν σπαρή ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων των σπερμάτων εστίν των έπί τῆς γῆς: καὶ ὅταν σπαρῆ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται 32 πάντων τῶν λαχάνων12 μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους13 μεγάλους, ώστε δύνασθαι ύπὸ τὴν σκιὰν14 αὐτοῦ τὰ πετειν \dot{a}^{15} τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. \dot{a}^{16} Καὶ τοιαύταις 33 παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθώς έδύναντο ἀκούειν: χωρὶς 17 δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει 34αὐτοῖς: κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυεν 18 πάντα.

¹ στάχυς, υος, ό, Stachys, head of grain. ² δρέπανον, ου, τό, sickle, pruning hook. ³ παρίστημι, be present, stand by. ⁴ θερισμός, οῦ, ὁ, harvest, reaping. ⁵ όμοιόω, make like, liken. ⁶ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ⁷ παραβάλλω, arrive, cross over. ⁸ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁹ σίναπι, εως, τό, mustard plant, mustard. ¹⁰ μικρός, small, little. ¹¹ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹² λάχανον, ου, τό, garden herb, vegetable. ¹³ κλάδος, ου, ό, branch (of a tree), branch. ¹⁴ σκιά, ᾶς, ή, shadow, thick darkness. ¹⁵ πετεινόν, ου, τό, bird. ¹⁶ κατασκηνόω, cause to dwell, settle. ¹⁷ χωρίς, separate, apart from (gen). ¹⁸ ἐπιλύω, explain, settle.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 4:35

Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας¹ γενομένης, 35 Δ ιέλθωμεν² εἰς τὸ πέραν.³ Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, 36 παραλαμβάνουσιν ά αὐτὸν ώς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἡν μετ' αὐτοῦ. Καὶ γίνεται λαῖλαψ 6 ἀνέμου μεγάλη: τὰ δὲ κύματα εἰπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ώστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι. 10 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ 38 τῆ πρύμνη 11 ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον 12 καθεύδων: 13 καὶ διεγείρουσιν14 αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει 5 σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; Καὶ διεγερθεὶς 4 39 ἐπετίμησεν 16 τω ἀνέμω, 7 καὶ εἶπεν τη θαλάσση, Σιώπα, 17 πεφίμωσο. 18 Καὶ ἐκόπασεν 19 ὁ ἄνεμος, 7 καὶ έγένετο γαλήνη²⁰ μεγάλη. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί 40 έστε οὕτως; Π ῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; Kαὶ ἐφοβήθησαν 41 φόβον 22 μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα 23 ούτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα

¹ δψιος, late. ² διέρχομαι, cross over, pass through. ³ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ⁴ παραλαμβάνω, receive, take. ⁵ πλοιάριον, ου, τό, small boat, little boat. ⁶ λαίλαψ, απος, ή, hurricane, storm. ⁷ ἄνεμος, ου, ό, wind. ⁸ κύμα, τος, τό, wave. ⁹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁰ γεμίζω, fill, load. ¹¹ πρύμνα, ης, ή, stern (of a ship). ¹² προσκεφάλαιον, ου, τό, pillow, cushion. ¹³ καθεύδω, sleep. ¹⁴ διεγείρω, arouse completely, stir up. ¹⁵ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁶ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ¹⁷ σιωπάω, be silent, keep silence. ¹⁸ φιμόω, muzzle, silence. ¹⁹ κοπάζω, stop, abate. ²⁰ γαλήνη, ης, ή, calm. ²¹ δειλός, cowardly, timid. ²² φόβος, ου, ό, fear, terror. ²³ ἄρα, so? (introduces a question).

Κατὰ Μᾶρκον 5:2 Byzantine NT

ύπακούουσιν¹ αὐτῷ;

Καὶ ἥλθον εἰς τὸ πέραν² τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν³ 5 τῶν Γαδαρηνῶν. Καὶ ἐξελθόντι αὐτῶ ἐκ τοῦ πλοίου, 2 εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῶ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος έν πνεύματι ἀκαθάρτω, δς τὴν κατοίκησιν είγεν έν 3τοῖς μνήμασιν: καὶ οὔτε άλύσεσιν οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 11 διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις 12 πέδαις 13 καὶ 4 άλύσεσιν¹⁰ δεδέσθαι, 11 καὶ διεσπᾶσθαι 14 ύπ' αὐτοῦ τὰς άλύσεις, 10 καὶ τὰς πέδας 13 συντετρίφθαι: 15 καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσγυεν 16 δαμάσαι: 17 καὶ διὰ παντός, νυκτὸς καὶ 5 ἡμέρας, ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων 18 έαυτὸν λίθοις. Ίδων δὲ τὸν 6 Ίησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, 19 ἔδραμεν 20 καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράξας φωνῆ μεγάλη εἶπεν, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, 7 Ίησοῦ, υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; 21 Ὁρκίζω22 σε τὸν

¹ ὑπακούω, obey, listen. ²πέραν, on the other side of, beyond (gen). ³χώρα, ας, ή, land, region. ⁴Γαδαρηνός, from Gadara, Gadarene. ⁵ ἀπαντάω, meet, encounter. ⁶ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁸ κατοίκησις, εως, ή, dwelling, abode. ⁹ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ¹⁰ ἄλυσις, εως, ή, chain. ¹¹ δέω, bind, tie. ¹² πολλάκις, often, many times. ¹³ πέδη, ης, ή, fetter, shackle. ¹⁴ διασπάω, tear apart, burst. ¹⁵ συντρίβω, break in pieces, crush. ¹⁶ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁷ δαμάζω, tame, subdue. ¹⁸ κατακόπτω, lacereate, cut. ¹⁹ μακρόθεν, from afar, afar. ²⁰ τρέχω, run, exercise myself. ²¹ ὕψιστος, highest, most high. ²² ὀρκίζω, <u>adjure, implore</u>.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκου 5:8

θεόν, μή με βασανίσης. "Ελεγεν γὰρ αὐτῶ, "Εξελθε, 8 τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, εκ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ 9 έπηρώτα αὐτόν, Τί σοι ὄνομα; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεων 3 ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. Καὶ παρεκάλει 10 αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλη ἔξω τῆς γώρας. Ήν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῶ ὄρει ἀγέλη⁵ γοίρων€ μεγάλη 11 βοσκομένη:⁷ καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ 12 δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ήμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ίνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς 13 εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα² εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους: καὶ ὥρμησεν¹⁰ ή ἀγέλη⁵ κατὰ τοῦ κρημνοῦ¹¹ εἰς τὴν θάλασσαν: ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι: 12 καὶ ἐπνίγοντο 13 ἐν τῆ θαλάσση. Οἱ 14δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, 4 καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 16 Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός: καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, 15

¹ βασανίζω, torment, torture. ² ἀκάθαρτος, unclean, impure. ³ λεγεών, ῶνος, ή, legion, very large number. ⁴ χώρα, ας, ή, land, region. ⁵ ἀγέλη, ης, ή, herd, flock. ⁶ χοῖρος, ου, ό, swine, pig. ⁷ βόσκω, feed. ⁸ δαίμων, ονος, ό, demon, evil spirit. ⁹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁰ ὁρμάω, hasten on, rush. ¹¹ κρημνός, οῦ, ό, steep bank, cliff. ¹² δισχίλιοι, two thousand, 2000. ¹³ πνίγω, choke, strangle. ¹⁴ φεύγω, flee, escape. ¹⁵ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁶ ἀγρός, ου, ό, field, farm.

Κατὰ Μᾶρκον 5:16 Byzantine NT

καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ίματισμένον² καὶ σωφρονοῦντα,³ τὸν ἐ<u>σχηκότα τὸν</u> Λεγεῶνα: 4 καὶ ἐφοβήθησαν. Δ ιηγήσαντο 5 δὲ αὐτοῖς οἱ 16 ίδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν <u>ἀπελθεῖν</u> 17 ἀπὸ τῶν ὁρίων 7 αὐτῶν. Καὶ ἐμβάντος 8 αὐτοῦ εἰς τὸ 18 πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθείς, ίνα ή μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει 19 αὐτῷ, "Υπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς," καὶ ανάγγειλον¹⁰ αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κύριος πεποίηκεν, καὶ ηλέησέν τε. Καὶ ἀπηλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν 20 τῆ Δ εκαπόλει 2 όσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς: καὶ πάντες ἐθαύμαζον.13

¹ δαιμονίζομαι, am demon possessed. ² ίματίζω, dress, clothe. ³ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ⁴ λεγεών, ώνος, ή, legion, very large number. ⁵ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ⁶ χοῖρος, ου, ό, swine, pig. ⁷ δριον, ου, τό, boundary, region. ⁸ ἐμβαίνω, embark. ⁹ σός, your, yours. ¹⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹¹ ἐλεέω, have mercy, pity. ¹² Δεκάπολις, εως, ή, Decapolis. ¹³ θαυμάζω, am amazed, marvel at.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 5:21

Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ 21 πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἰδού, ἔρχεται εἷς τῶν 22 ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτὸν 23 πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει: ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς αὐτῆ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῆ καὶ ζήσεται. Καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ: καὶ ἡκολούθει αὐτῷ 24 ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἴματος ἔτη δώδεκα, καὶ 25 πολλὰ παθοῦσα το ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ αὐτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ἀφεληθεῖσα, άλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὅχλῷ ὅπισθεν, βηψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ: ἔλεγεν γὰρ ὅτι 28

¹ διαπεράω, cross over, pass through. ² πέραν, on the other side of, beyond (gen). ³ ἄρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁴ Τάειρος, ου, ὁ, Jairus. ⁵ θυγάτριον, ου, τό, little daughter. ⁶ ἐσχάτως, finally, at the extremity. ⁷ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁸ συνθλίβω, press together, crowd upon. ⁹ ρύσις, εως, ἡ, flowing, hemorrhage. ¹⁰ ἔτος, ους, τό, year. ¹¹ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹² ἰατρός, οῦ, ὁ, physician. ¹³ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁴ ὡφελέω, profit, help. ¹⁵ γείρων, worse. ¹⁶ ὅπισθεν, behind, after. ¹⁷ ἄπτομαι, touch or handle.

Κατὰ Μᾶρκον 5:29 Byzantine NT

Κἂν¹ τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι,² σωθήσομαι. Καὶ 29 εὐθέως ἐξηράνθη³ ἡ πηγὴ⁴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ <u>ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἄ</u>αται⁵ ἀπὸ τῆς μάστιγος. εκαὶ 30 εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῶ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν έξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῶ ὄγλω, ἔλεγεν, Τίς μου ήψατο² τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ 31 μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά' σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ήψατο; Καὶ περιεβλέπετο 10 ίδεῖν 32 τὴν τοῦτο ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ 33 τρέμουσα, 11 είδυῖα ο γέγονεν ἐπ' αὐτῆ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν¹² αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν άλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ, Θύγατερ, 13 ἡ πίστις σου 34 σέσωκέν σε: ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς 14 ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

¹ κᾶν, and if, even if. ² ἄπτομαι, touch or handle. ³ ξηραίνω, dry up, parch. ⁴ πηγή, ης, η, spring, fountain. ⁵ Ιάομαι, heal. ⁶ μάστιξ, ιγος, ή, whip, scourge. ⁷ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return. ⁹ συνθλίβω, press together, crowd upon. ¹⁰ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹¹ τρέμω, tremble, am afraid. ¹² προσπίπτω, fall upon, fall down before. ¹³ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ¹⁴ ὑγιής, whole, healthy.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 5:35

"Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος. ἔργονται ἀπὸ τοῦ 35 άρχισυναγώγου, 1 λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ² ἀπέθανεν: τί ἔτι σκύλλεις³ τὸν διδάσκαλον; Ὁ δὲ 36 Ίησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῶ ἀρχισυναγώγω, Μὴ φοβοῦ: μόνον πίστευε. Καὶ 37 ούκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῶ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ίακώβου.⁵ Καὶ ἔργεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ 38 άρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, κλαίοντας καὶ άλαλάζοντας⁸ πολλά. Καὶ εἰσελθών λέγει αὐτοῖς, Τί 39 θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε: Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, άλλὰ καθεύδει. 10 Καὶ κατεγέλων 11 αὐτοῦ. Ὁ δέ, 40 έκβαλών πάντας, παραλαμβάνει 2 τον πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται 13 ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. 14 Καὶ 41κρατήσας 15 τῆς γειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῆ,

¹ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ² θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ³ σκύλλω, trouble, bother. ⁴ συνακολουθέω, follow along with, accompany. ⁵ Τάκωβος, James, Jacob. ⁶ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ⁷ κλαίω, weep, weep for. ⁸ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ⁹ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹⁰ καθεύδω, sleep. ¹¹ καταγελάω, deride, ridicule. ¹² παραλαμβάνω, receive, take. ¹³ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁴ ἀνάκειμαι, recline, recline (at a meal). ¹⁵ κρατέω, grasp, lay hold of.

Κατὰ Μᾶρκον 5:42 Byzantine NT

Ταλιθά, κοῦμι: δ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειραι. Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ 42 κοράσιον καὶ περιεπάτει, ῆν γὰρ ἐτῶν δωδεκα: καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. Καὶ διεστείλατο 43 αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο: καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῆ φαγεῖν.

Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα ο αὐτοῦ: 6
καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ 2
γενομένου σαββάτου, ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῷ διδάσκειν: καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; Οὐχ οὖτός ἐστιν ὁ τέκτων, δο υἰὸς 3
Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε

¹ ταλιθά, little girl. ² κοῦμι, arise. ³ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ κοράσιον, ου, τό, girl, little girl. ⁵ ἔτος, ους, τό, year. ⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁷ ἔκοτασις, εως, ή, bewilderment, ecstasy. ⁸ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ⁹ ἐκείθεν, from there, from that place. ¹⁰ πατρίς, ίδος, ή, of one's fathers, fatherland. ¹¹ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹² πόθεν, from where? whence. ¹³ τέκτων, ονος, ό, builder, carpenter. ¹⁴ Τάκωβος, James, Jacob. ¹⁵ Τωσῆς, ήτος, ό, Joses. ¹⁶ Ιούδας, α, ό, Judas, Judah. ¹⁷ ἀδελφή, ῆς, ή, sister.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 6:4

πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο¹ ἐν αὐτῷ. Ἔλεγεν δὲ 4 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος,² εἰ μὴ ἐν τῆ πατρίδι³ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν⁴ καὶ ἐν τῷ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν 5 δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὁλίγοις⁵ ἀρρώστοις⁶ ἐπιθεὶς⁻ τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν.⁵ Καὶ ἐθαύμαζεν⁰ διὰ τὴν 6 ἀπιστίαν¹⁰ αὐτῶν.

Καὶ περιῆγεν 11 τὰς κώμας 12 κύκλω 13 διδάσκων.

Καὶ προσκαλεῖται¹⁴ τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς 7 ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.¹⁵ Καὶ παρήγγειλεν¹⁶ 8 αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον¹⁷ μόνον: μὴ πήραν,¹⁸ μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην¹⁹ χαλκόν:²⁰ ἀλλ' ὑποδεδεμένους²¹ σανδάλια:²² καὶ μὴ 9

¹ σκανδαλίζω, cause to stumble. ² ἄτιμος, without honor, dishonored. ³ πατρίς, ίδος, ή, of one's fathers, fatherland. ⁴ συγγενής, kindred, relative. ⁵ δλίγος, little, few. ⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ⁷ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁸ θεραπεύω, heal, care for. ⁹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁰ ἀπιστία, ας, ή, unbelief, unfaithfulness. ¹¹ περιάγω, lead around, go about. ¹² κώμη, ης, ή, village. ¹³ κύκλος, ου, ό, circle. ¹⁴ προσκαλέω, summon. ¹⁵ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁶ παραγγέλλω, order, command. ¹⁷ ῥάβδος, ου, ή, staff, rod. ¹⁸ πήρα, ας, ή, leather pouch, bag. ¹⁹ ζώνη, ης, ή, belt, girdle. ²⁰ γαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ²¹ ὑποδέω, put on my feet. ²² σανδάλιον, ου, τό, sandal.

Κατὰ Μᾶρκον 6:10 Byzantine NT

ἐνδύσησθε¹ δύο χιτῶνας.² Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Όπου 10 ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἔως ἄν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν.³ Καὶ ὅσοι ἄν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ 11 ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι⁴ ἐκεῖθεν,³ ἐκτινάξατε τὸν χοῦν⁶ τὸν ὑποκάτω⁻ τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον⁵ αὐτοῖς. ᾿Αμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον⁰ ἔσται Σοδόμοις¹⁰ ἢ Γομόρροις¹¹ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,¹² ἢ τῆ πόλει ἐκείνη. Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα 12 μετανοήσωσιν:¹³ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ 13 ἤλειφον¹⁴ ἐλαίω²⁵ πολλοὺς ἀρρώστους¹⁰ καὶ ἐθεράπευον.¹⁻

Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, ¹⁸ φανερὸν ¹⁹ γὰρ 14 ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρών ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. Ἅλλοι ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ²¹ ἐστίν: 15

¹ ἐνδύω, put on, clothe. ² χιτών, ῶνος, ὁ, tunic, garment. ³ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁴ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ⁵ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ⁶ χοῦς, ὁ, soil, dust. ⁻ ὑποκάτω, under, below. ⁸ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁹ ἀνεκτός, tolerable, bearable. ¹⁰ Σόδομα, ων, τό, Sodom. ¹¹ Γόμορρα, ας, ἡ, Gomorrah. ¹² κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ¹³ μετανοέω, repent, change my mind. ¹⁴ ἀλείφω, anoint. ¹⁵ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ¹⁷ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁸ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁹ φανερός, manifest, apparent. ²⁰ ἐνεργέω, work, effect. ²¹ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 6:16

άλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης ἐστίν, ὡς εἶς τῶν προφητών. ἀκούσας δὲ Ἡρώδης¹ εἶπεν ὅτι Ὁν ἐγὼ 16 <u>ἀπεκεφάλισα² Ἰωάννην, οὖτός ἐστιν: αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ</u> νεκρών. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης¹ ἀποστείλας ἐκράτησεν 17 τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν Φυλακῆ, διὰ Ήρωδιάδα⁶ τὴν γυναῖκα Φιλίππου⁷ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν.⁸ Ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης 18 τῷ Ἡρώδη¹ ὅτι Οὐκ ἔξεστίν³ σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν 10 αὐτῷ, καὶ 19 ήθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι: καὶ οὐκ ἠδύνατο: ὁ γὰρ 20 Ἡρώδης¹ ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν: καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως 21 αὐτοῦ ἤκουεν. Καὶ 21 γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, 13 ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις 14 αὐτοῦ δεῖπνον 15 ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν 16 αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις¹⁷ καὶ τοῖς πρώτοις τῆς

¹ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ² ἀποκεφαλίζω, behead. ³ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁴ δέω, bind, tie. ⁵ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ⁶ Ἡρωδιάς, άδος, ἡ, Herodias. ⁷ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ⁸ γαμέω, marry. ⁹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁰ ἐνέχω, have a grudge against, be subject to. ¹¹ συντηρέω, preserve, treasure. ¹² ἡδέως, sweetly, gladly. ¹³ εὕκαιρος, timely, suitable. ¹⁴ γενέσια, ων, τό, birthday celebration. ¹⁵ δείπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹⁶ μεγιστάν, ᾶνος, ὁ, great man, magnate. ¹⁷ χιλίαργος, ου, ὁ, military tribune, captain.

Κατὰ Μᾶρκον 6:22 Byzantine NT

Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς 22 Ήρωδιάδος² καὶ ὀρχησαμένης,³ καὶ ἀρεσάσης⁴ τῶ Ήρώδη⁵ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλης, καὶ δώσω σοί: 23 καὶ ὤμοσεν αὐτῆ ὅτι Ὁ ἐάν με αἰτήσης, δώσω σοί, έως ἡμίσους' τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα 24 είπεν τῆ μητρὶ αὐτῆς, Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ είπεν, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.10 Καὶ εἰσελθοῦσα 25 εὐθέως μετὰ σπουδῆς τον βασιλέα, ἤτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς 12 ἐπὶ πίνακι 13 τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 10 Καὶ περίλυπος 14 26 γενόμενος ό βασιλεύς, διὰ τοὺς ὅρκους 15 καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. 16 27 Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα 17 ἐπέταξεν 18 ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 18 δὲ 28 ἀπελθών ἀπεκεφάλισεν¹⁹ αὐτὸν ἐν τῆ φυλακῆ,²⁰ καὶ

¹ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ² Ἡρωδιάς, άδος, ή, Herodias. ³ δρχέομαι, dance. ⁴ ἀρέσκω, please, serve. ⁵ Ἡρώδης, ου, ό, Herod. ⁶ συνανάκειμαι, recline at table with. ⁷ κοράσιον, ου, τό, girl, little girl. ⁸ ὀμνύω, swear, take an oath. ⁹ ἥμισυς, half. ¹⁰ βαπτιστής, οῦ, ό, baptist, baptizer. ¹¹ σπουδή, ῆς, ή, haste, diligence. ¹² ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹³ πίναξ, ακος, ή, board, dish. ¹⁴ περίλυπος, very sad, very sorrowful. ¹⁵ ὅρκος, ου, ό, oath. ¹⁶ ἀθετέω, reject, annul. ¹⁷ σπεκουλάτωρ, ορος, ό, courier, executioner. ¹⁸ ἐπιτάσσω, command, give order. ¹⁹ ἀποκεφαλίζω, behead. ²⁰ φυλακή, ῆς, ή, guard, prison.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 6:29

ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ: καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῷ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 29 ἤλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. 4

Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ 30 ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ 31 ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον.

Τοπον γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον 32 τόπον τῷ πλοίῳ κατ ἰδίαν. Καὶ εἶδον αὐτοὺς 33 ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ 34

¹ πίναξ, ακος, ή, board, dish. ² κοράσιον, ου, τό, girl, little girl. ³ πτῶμα, τος, τό, dead body, corpse. ⁴ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁵ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁶ δεῦτε, comel. ⁷ ἔρημος, ου, ή, wilderness, desert. ⁸ ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁹ ὀλίγος, little, few. ¹⁰ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² πείξή, by land, on foot. ¹³ συντρέχω, run together, go with. ¹⁴ προέρχομαι, go in front, precede. ¹⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with.

Κατὰ Μᾶρκον 6:35 Byzantine NT

έξελθών είδεν ό Ἰησοῦς πολύν ὄγλον, καὶ έσπλαγχνίσθη έπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα: καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ 35 οί μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή: ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα 36 άπελθόντες εἰς τοὺς κύκλω⁵ ἀγροὺς⁶ καὶ κώμας⁷ άγοράσωσιν⁸ έαυτοῖς ἄρτους. Τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. $\dot{ } \dot{ }$ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, $\Delta \dot{ }$ στε αὐτοῖς 37ύμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες άγοράσωμεν⁸ δηναρίων⁹ διακοσίων¹⁰ ἄρτους, καὶ δωμεν αὐτοῖς φαγεῖν; Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους 11 38 άρτους έχετε; Ύπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες λέγουσιν, Πέντε, 12 καὶ δύο ἰγθύας. 13 Καὶ ἐπέταξεν 14 39 αὐτοῖς ἀνακλῖναι 15 πάντας συμπόσια 16 συμπόσια 16 ἐπὶ τῷ γλωρῷ 17 γόρτῳ 18 Καὶ ἀνέπεσον 19 πρασιαί 20 40

¹ σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. ² πρόβατον, ου, τό, sheep. ³ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ⁴ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ⁵ κύκλος, ου, ὁ, circle. ⁶ ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ⁷ κώμη, ης, ἡ, village. ⁸ ἀγοράζω, buy. ⁹ δηνάριον, ου, ὁ, denarius. ¹⁰ διακόσιοι, two hundred, 200. ¹¹ πόσος, how many? how great? ¹² πέντε, five, 5. ¹³ ἰχθύς, ύος, ὁ, fish. ¹⁴ ἐπιτάσσω, command, give order. ¹⁵ ἀνακλίνω, lay upon, lay down. ¹⁶ συμπόσιον, ου, τό, party, group. ¹⁷ χλωρός, pale green, pale. ¹⁸ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹⁹ ἀναπίπτω, recline, lie down. ²⁰ πρασιά, ᾶς, ἡ, group, company formed into divisions.

πρασιαί, $\dot{\alpha}$ ἀνὰ έκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. Καὶ 41λαβών τοὺς πέντε⁵ ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰγθύας, 6 <u>ἀναβλέψας ⁷</u> εὐλόγησεν, είς τὸν οὐρανόν, κατέκλασεν τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν¹⁰ αὐτοῖς: καὶ τοὺς δύο ἰγθύας⁶ ἐμέρισεν¹¹ Καὶ ἔφαγον πάντες, πᾶσιν. ἐχορτάσθησαν: 12 καὶ ἦραν κλασμάτων 13 δώδεκα 43 κοφίνους 14 πλήρεις, 15 καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. Καὶ ἦσαν 44 οί φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι 16 ἄνδρες.

Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν 17 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι 18 45 εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν¹⁹ εἰς τὸ πέραν²⁰ πρὸς Bηθσαϊδάν,²¹ ξως αὐτὸς ἀπολύση τὸν ὄχλον. Καὶ 46 <u>ἀποταξάμενος 22</u> αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας 23 γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν 47

 $^{^1}$ πρασιά, ᾶς, ή, group, company formed into divisions. 2 ἀνά, upwards, upon. 3 ἐκατόν, hundred, 100. 4 πεντήκοντα, fifty, 50. ⁵ πέντε, five, 5. ⁶ ἰχθύς, ύος, ό, fish. ⁷ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁸ εὐλογέω, bless. ⁹ κατακλάω, break in pieces. 10 παρατίθημι, set before, entrust. 11 μερίζω, divide, part. 12 χορτάζω, eat until full, be filled. ¹³ κλάσμα, τος, τό, broken piece, fragment. ¹⁴ κόφινος, ου, ό, basket, large basket. ¹⁵ πλήρης, full. ¹⁶ πεντακισχίλιοι, five thousand, 5000. ¹⁷ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁸ ἐμβαίνω, embark. ¹⁹ προάγω, lead forth, go before. ²⁰ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ²¹ Βηθσαϊδά, ή, Bethsaida. ²² ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ²³ ὄψιος, late.

Κατὰ Μᾶρκον 6:48 Byzantine NT

μέσω τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους¹ ἐν τῶ ἐλαύνειν,² ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος 3 ἐναντίος 4 αὐτοῖς, καὶ περὶ τετάρτην 5 φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς, περιπατῶν έπὶ τῆς θαλάσσης: καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς. Οἱ 49 δέ, ίδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα⁸ είναι, καὶ ἀνέκραξαν: πάντες γὰρ 50 αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. 10 Καὶ εὐθέως ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε: ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, 51 καὶ ἐκόπασεν 12 ὁ ἄνεμος 3 καὶ λίαν 13 ἐκπερισσοῦ ἐν έαυτοῖς ἐξίσταντο, 14 καὶ ἐθαύμαζον. 15 Οὐ γὰρ συνῆκαν 52 ἐπὶ τοῖς ἄρτοις: ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

¹ βασανίζω, torment, torture. ² ἐλαύνω, drive or push, row. ³ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ⁴ ἐναντίος, opposite, hostile. ⁵ τέταρτος, fourth. ⁶ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. ⁷ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁸ φάντασμα, τος, τό, apparition, ghost. ⁹ ἀνακράζω, cry out, shout aloud. ¹⁰ ταράσσω, trouble, agitate. ¹¹ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹² κοπάζω, stop, abate. ¹³ λίαν, greatly, very. ¹⁴ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁵ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁶ συνίημι, understand, consider. ¹⁷ πωρόω, harden, render callous.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 6:53

Καὶ διαπεράσαντες¹ ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρέτ,² καὶ 53 προσωρμίσθησαν.³ Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ 54 πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόντες⁴ αὐτόν, περιδραμόντες⁵ 55 ὅλην τὴν περίχωρον⁶ ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις⁻ τοὺς κακῶς⁵ ἔχοντας περιφέρειν,² ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστιν. Καὶ ὅπου ἄν εἰσεπορεύετο¹⁰ εἰς 56 κώμας¹¹ ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς,¹² ἐν ταῖς ἀγοραῖς¹³ ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας,¹⁴ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἄν¹⁵ τοῦ κρασπέδου¹6 τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται:¹⁻ καὶ ὅσοι ἄν ἤπτοντο¹⁻ αὐτοῦ ἐσῷζοντο.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί τινες τῶν 7 γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων: καὶ ἰδόντες 2 τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς ἐμέμψαντο. Οἱ 3 γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῆ ²¹

¹ διαπεράω, cross over, pass through. ² Γεννησαρέτ, ή, Gennesaret. ³ προσορμίζω, anchor at a place. ⁴ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁵ περιτρέχω, run around, run about. ⁶ περίχωρος, ου, ή, neighboring. ⁷ κράβαττος, ου, ό, mattress, pallet. ⁸ κακώς, badly, evilly. ⁹ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁰ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹¹ κώμη, ης, ή, village. ¹² ἀγρός, ου, ό, field, farm. ¹³ ἀγορά, ᾶς, ή, marketplace, place of assembly. ¹⁴ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹⁵ κἄν, and if, even if. ¹⁶ κράσπεδον, ου, τό, border, tassel. ¹⁷ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁸ κοινός, common, unclean. ¹⁹ ἄνιπτος, unwashed. ²⁰ μέμφομαι, find fault with, blame. ²¹ πυγμή, ῆς, ή, hand and wrist, fist.

Κατὰ Μᾶοκον 7:4 Byzantine NT

νίψωνται¹ τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες² τὴν παράδοσιν 3 τῶν πρεσβυτέρων: καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, 4 ἐὰν 4 μη βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσιν: καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον⁵ κρατεῖν,² βαπτισμοὺς ποτηρίων⁷ καὶ ξεστῶν⁸ καὶ χαλκίων⁹ καὶ κλινῶν. 10 "Επειτα 11 5 έπερωτώσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Δ ιὰ τί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν³ τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις¹² χερσὶν έσθίουσιν τὸν ἄρτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 6 ὅτι Καλῶς¹³ προεφήτευσεν¹⁴ Ἡσαΐας¹⁵ περὶ ὑμῶν τῶν ύποκριτῶν, 6 ώς γέγραπται, Οὖτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν¹⁷ με τιμᾶ, 18 ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω 19 ἀπέχει²⁰ ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην²¹ δὲ σέβονταί²² με, 7 διδάσκοντες διδασκαλίας 23 ἐντάλματα 24 ἀνθρώπων. 8Άφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, κρατεῖτε² τὴν

¹ νίπτω, wash. ² κρατέω, grasp, lay hold of. ³ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ⁴ ἀγορά, ᾶς, ή, marketplace, place of assembly. ⁵ παραλαμβάνω, receive, take. ⁶ βαπτισμός, οῦ, ὁ, washing, cleansing. ⁷ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁸ ξέστης, ου, ὁ, pitcher, jug. ⁹ χαλκίον, ου, τό, bronze vessel. ¹⁰ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ¹¹ ἔπειτα, then, after this. ¹² ἄνιπτος, unwashed. ¹³ καλῶς, rightly, well. ¹⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁵ Ἡσαϊας, ου, ὁ, Isaiah. ¹⁶ ὑποκριτής, οῦ, ὁ, hypocrite, pretender. ¹⁷ χείλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁸ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁹ πόρρω, far (away), far. ²⁰ ἀπέχω, received, obtain. ²¹ μάτην, in vain, no end. ²² σέβομαι, reverence, worship. ²³ διδασκαλία, ας, ή, teaching, doctrine. ²⁴ ἔνταλμα, τος, τό, precept, commandment.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 7:9

παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων: ⁴ καὶ ἄλλα παρόμοια ⁵ τοιαῦτα πολλὰ ποιείτε. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετείτε τὴν 9 έντολην τοῦ θεοῦ, ἵνα την παράδοσιν¹ ὑμῶν τηρήσητε. Μωσῆς γὰρ εἶπεν, Τίμα⁸ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν 10 μητέρα σου: καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτω τελευτάτω: υμεῖς δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπη 11 ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, Κορβᾶν, 11 ὅ ἐστιν, δῶρον, 12 δ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ἀφεληθῆς: 13 καὶ οὐκέτι 14 ἀφίετε 12 αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῆ μητρὶ <u>αὐτοῦ, ἀκυροῦντες 15</u> τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῆ παραδόσει 13 ύμῶν ή παρεδώκατε: καὶ παρόμοια⁵ τοιαῦτα πολλὰ ποιείτε. Καὶ προσκαλεσάμενος 6 πάντα τὸν ὄχλον, 14 έλεγεν αὐτοῖς, Ἀκούετέ μου πάντες, καὶ συνίετε.¹⁷ 15 Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν 18 τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον 19

¹ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ² βαπτισμός, οῦ, ό, washing, cleansing. ³ ξέστης, ου, ό, pitcher, jug. ⁴ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁵ παρόμοιος, like, similar. ⁶ καλῶς, rightly, well. ⁷ ἀθετέω, reject, annul. ⁸ τιμάω, honor, value at a price. ⁹ κακολογέω, speak evil of, revile. ¹⁰ τελευτάω, die, end. ¹¹ Κορβᾶν, gift to God, corban. ¹² δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹³ ὡφελέω, profit, help. ¹⁴ οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁵ ἀκυρόω, revoke, invalidate. ¹⁶ προσκαλέω, summon. ¹⁷ συνίημι, understand, consider. ¹⁸ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ¹⁹ εἰσπορεύομαι, enter, journey into.

Κατὰ Μᾶρκον 7:16 Byzantine NT

εἰς αὐτόν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι: ἀλλὰ τὰ έκπορευόμεν α^2 ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστιν τὰ κοινοῦντ α^1 τὸν ἄνθρωπον. Εἴ τις ἔχει ὧτα³ ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ 16 ότε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. Καὶ 18 λέγει αὐτοῖς, Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε⁵ ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, στι οὐκ 19 είσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, ἐ καθαρίζον 10 πάντα τὰ βρώματα. 11 "Ελεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ 20 τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. "Εσωθεν¹² γάρ, ἐκ τῆς καρδίας τῶν 21 άνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ¹³ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται,² μοιχεῖαι, ¹⁴ πορνεῖαι, ¹⁵ φόνοι, ¹⁶ κλοπαί, ¹⁷ πλεονεξίαι, ¹⁸ 22

¹ κοινόω, make common, defile. ² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ³ οὖς, ους, τό, ear. ⁴ ἀσύνετος, without understanding, unintelligent. ⁵ νοέω, understand, consider. ⁶ ἔζωθεν, from without, outside (gen). ⁷ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁸ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ⁹ ἀφεδρών, ῶνος, ὁ, toilet, latrine. ¹⁰ καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹¹ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹² ἔσωθεν, from within, within. ¹³ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁴ μοιχεία, ας, ή, adultery. ¹⁵ πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ¹⁶ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ¹⁷ κλοπή, ῆς, ἡ, theft, thieving. ¹⁸ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 7:23

πονηρίαι, 1 δόλος, 2 ἀσέλγεια, 3 ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, 4 ὑπερηφανία, 5 ἀφροσύνη: 6 πάντα ταῦτα 23 τὰ πονηρὰ ἔσωθεν 7 ἐκπορεύεται, 8 καὶ κοινοί 9 τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ ἐκεῖθεν¹⁰ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια¹¹ Τύρου¹² 24 καὶ Σιδῶνος.¹³ Καὶ εἰσελθών εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν.¹⁴ Ἀκούσασα γὰρ 25 γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ῆς εἶχεν τὸ θυγάτριον¹⁵ αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον,¹⁶ ἐλθοῦσα προσέπεσεν¹⁻ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ: ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς,¹δ 26 Συραφοινίκισσα¹³ τῷ γένει:²⁰ καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς²¹ αὐτῆς. Ὁ δὲ 27 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῆ, Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι²² τὰ τέκνα: οὐ γὰρ καλόν ἐστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν

¹ πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. ² δόλος, ου, ό, guile, deceit. ³ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ⁴ βλασφημία, ας, ή, blasphemy, reproach. ⁵ ὑπερηφανία, ας, ή, arrogance, haughtiness. ⁶ ἀφροσύνη, ης, ή, foolishness, want of sense. ⁷ ἔσωθεν, from within, within. ⁸ ἔκπορεύομαι, go out, come out. ⁹ κοινόω, make common, defile. ¹⁰ ἔκεῖθεν, from there, from that place. ¹¹ μεθόριον, ου, τό, confine, border. ¹² Τύρος, ου, ή, Tyre. ¹³ Σιδών, ῶνος, ή, Sidon. ¹⁴ λανθάνω, escape notice, am hidden. ¹⁵ θυγάτριον, ου, τό, little daughter. ¹⁶ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁷ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ¹⁸ Ἑλληνίς, ίδος, ή, Greek, Greek woman. ¹⁹ Συροφοινίκισσα, ης, ή, Syrophoenician woman, Syrophoenician. ²⁰ γένος, ους, τό, race, kind. ²¹ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ²² χορτάζω, eat until full, be filled.

Κατὰ Μᾶρκου 7:28 Byzantine NT

τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.¹ Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ 28 λέγει αὐτῷ, Ναί,² κύριε: καὶ γὰρ τὰ κυνάρια¹ ὑποκάτω³ τῆς τραπέζης⁴ ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων⁵ τῶν παιδίων. Καὶ εἶπεν αὐτῆ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε: 29 ἐξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός⁴ σου. Καὶ 30 ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὖρεν τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός, καὶ τὴν θυγατέρα⁴ βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.⁻

Καὶ πάλιν ἐξελθών ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ Σιδῶνος, 10 31 ἤλθεν πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ 11 μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. 12 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ 32 κωφὸν 13 μογγιλάλον, 14 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ 15 αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ ἀπολαβόμενος 16 αὐτὸν 33 ἀπὸ τοῦ ὅχλου κατ ἰδίαν, ἔβαλεν τοὺς δακτύλους 17 αὐτοῦ εἰς τὰ ὧτα 18 αὐτοῦ, καὶ πτύσας 19 ἤψατο 20 τῆς

¹ κυνάριον, ου, τό, little dog. ² ναί, yes, truly. ³ ὑποκάτω, under, below. ⁴ τράπεζα, ης, ή, table. ⁵ ψιχίον, ου, τό, crumb, scrap. ⁶ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ⁷ κλίνη, ης, ή, couch, bed. ⁸ ὅριον, ου, τό, boundary, region. ⁹ Τύρος, ου, ή, Tyre. ¹⁰ Σιδών, ωνος, ή, Sidon. ¹¹ ἀνά, upwards, upon. ¹² Δεκάπολις, εως, ή, Decapolis. ¹³ κωφός, deaf, dumb. ¹⁴ μογγιλάλος, ου, ό, one speaking with difficulty. ¹⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹⁶ ἀπολαμβάνω, receive from, get back. ¹⁷ δάκτυλος, ου, ό, finger. ¹⁸ οὖς, ους, τό, ear. ¹⁹ πτύω, spit. ²⁰ ἄπτοιαι, touch or handle.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 7:34

γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψας¹ εἰς τὸν οὐρανόν, 34 ἐστέναξεν,² καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐφφαθά,³ ὅ ἐστιν, Δ ιανοίχθητι.⁴ Καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν⁴ αὐτοῦ αἱ 35 ἀκοαί:⁵ καὶ ἐλύθη⁶ ὁ δεσμὸς² τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.⁵ Καὶ διεστείλατο³ αὐτοῖς ἴνα μηδενὶ 36 εἴπωσιν: ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,³ μᾶλλον περισσότερον¹ο ἐκήρυσσον. Καὶ ὑπερπερισσῶς¹¹ 37 ἐξεπλήσσοντο,¹² λέγοντες, Καλῶς¹³ πάντα πεποίηκεν: καὶ τοὺς κωφοὺς¹⁴ ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους¹⁵ λαλεῖν.

Έν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, παμπόλλου¹6 ὅχλου ὅντος, καὶ 8 μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος¹7 ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς, Σπλαγχνίζομαι¹8 2 ἐπὶ τὸν ὅχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν¹9 μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν: καὶ ἐὰν ἀπολύσω 3

¹ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ² στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ³ ἐφφαθά, ephphatha, be opened! ⁴ διανοίγω, open up completely, open fully. ⁵ ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ⁶ λύω, He/she was untied. ⁻ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond. δ ὁρθῶς, rightly, correctly. ⁵ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹¹ περισσός, excessive, abundant. ¹¹ ὑπερπερισσῶς, beyond all measure, utterly. ¹² ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹³ καλῶς, rightly, well. ¹⁴ κωφός, deaf, dumb. ¹⁵ ἄλαλος, speechless, mute. ¹⁶ πάμπολυς, very great. ¹⁻ προσκαλέω, summon. ¹δ σπλαγγνίζομαι, have compassion, have pity on. ¹٩ προσμένω, wait longer, remain.

Κατὰ Μᾶρκον 8:4 Byzantine NT

αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῆ όδῶ: τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν³ ἥκουσιν. Καὶ 4 άπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν⁵ τούτους δυνήσεταί τις ὧδε γορτάσαι άρτων ἐπ' ἐρημίας; Καὶ 5 <u>ἐπηρώτα αὐτούς, Πόσους⁸ ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον,</u> Έπτά. Καὶ παρήγγειλεν τῶ ὄγλω ἀναπεσεῖν 10 ἐπὶ τῆς 6 γῆς: καὶ λαβών τοὺς έπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας 11 ἔκλασεν12 καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθώσιν: 13 καὶ παρέθηκαν 13 τῷ ὄγλῳ. Καὶ εἶγον 7 ἰγθύδια¹⁴ ὀλίγα: ¹⁵ καὶ εὐλογήσας ¹⁶ εἶπεν παραθεῖναι ¹³ καὶ αὐτά. "Εφαγον δέ, καὶ ἐγορτάσθησαν: καὶ ἦραν 8 περισσεύματα¹⁷ κλασμάτων 18 έπτὰ σπυρίδας. 19 ⁵Ησαν 9 δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι:²⁰ καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ εὐθέως ἐμβὰς²¹ εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν 10 μαθητών αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη²² Δαλμανουθά.²³

¹ νῆστις, ὁ, not eating, hungry. ² ἐκλύω, am unstrung, become weak. ³ μακρόθεν, from afar, afar. ⁴ ῆκω, have come, am present. ⁵ πόθεν, from where? whence. ⁶ χορτάζω, eat until full, be filled. ⁷ ἐρημία, ας, ἡ, wilderness, desert. ⁸ πόσος, how many? how great? ⁹ παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ ἀναπίπτω, recline, lie down. ¹¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹² κλάω, break. ¹³ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁴ ἰχθύδιον, ου, τό, small fish, little fish. ¹⁵ ὁλίγος, little, few. ¹⁶ εὐλογέω, bless. ¹⁷ περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ¹⁸ κλάσμα, τος, τό, broken piece, fragment. ¹⁹ σπυρίς, ίδος, ἡ, large basket, plaited basket. ²⁰ τετρακισχίλιοι, four thousand, 4000. ²¹ ἐμβαίνω, embark. ²² μέρος, ους, τό, part, portion. ²³ Δαλμανουθά, ἡ, Dalmanutha.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 8:11

Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν¹ αὐτῷ, 11 ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες² αὐτόν. Καὶ ἀναστενάξας³ τῷ πνεύματι 12 αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ⁴ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ;⁵ Άμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῷ γενεᾳ⁴ ταύτῃ σημεῖον. Καὶ ἀφεὶς αὐτούς, ἐμβὰς⁶ πάλιν εἰς πλοῖον, 13 ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.7

Καὶ ἐπελάθοντο⁸ λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ 14 εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ διεστέλλετο⁹ 15 αὐτοῖς, λέγων, 'Όρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης¹⁰ τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης¹⁰ 'Ήρῷδου.¹¹ Καὶ 16 διελογίζοντο¹² πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί 17 διαλογίζεσθε¹² ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὕπω¹³ νοεῖτε,¹⁴ οὐδὲ συνίετε; ¹⁵ "Ετι πεπωρωμένην¹⁶ ἔχετε τὴν καρδίαν

¹ συζητέω, discuss, dispute. ² πειράζω, test, tempt. ³ ἀναστενάζω, sigh deeply, groan or sigh deeply. ⁴ γενεά, ᾱς, ή, generation. ⁵ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ⁶ ἐμβαίνω, embark. ⁷ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ⁸ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ⁹ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹⁰ ζύμη, ης, ή, leaven, ferment. ¹¹ Ἡρφδης, ου, ό, Herod. ¹² διαλογίζομαι, debate, reason. ¹³ οὕπω, not yet. ¹⁴ νοέω, understand, consider. ¹⁵ συνίημι, understand, consider. ¹⁶ πωρόω, harden, render callous.

Κατὰ Μᾶρκον 8:18 Byzantine NT

ύμῶν; Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; Καὶ ὧτα¹ 18 ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; Καὶ οὐ μνημονεύετε;² Ὅτε τοὺς 19 πέντε³ ἄρτους ἔκλασα⁴ εἰς τοὺς πεντακισχιλίους,⁵ πόσους⁴ κοφίνους⁵ πλήρεις⁵ κλασμάτων⁰ ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. Ὅτε δὲ τοὺς ἐπτὰ εἰς τοὺς 20 τετρακισχιλίους,¹⁰ πόσων⁴ σπυρίδων¹¹ πληρώματα¹² κλασμάτων⁰ ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά. Καὶ ἔλεγεν 21 αὐτοῖς, Πῶς οὐ συνίετε;¹³

Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν. ¹⁴ Καὶ φέρουσιν αὐτῷ 22 τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. ¹⁵ 23 Καὶ ἐπιλαβόμενος ¹⁶ τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν ¹⁷ αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης: ¹⁸ καὶ πτύσας ¹⁹ εἰς τὰ ὅμματα ²⁰ αὐτοῦ, ἐπιθεὶς ²¹ τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. Καὶ ἀναβλέψας ²² ἔλεγεν, Βλέπω τοὺς 24 ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ²³ ὁρῶ περιπατοῦντας. Εἶτα 25

 $^{^{1}}$ ούς, ους, τό, ear. 2 μνημονεύω, remember, make mention of. 3 πέντε, five, 5. 4 κλάω, break. 5 πεντακισχίλιοι, five thousand, 5000. 6 πόσος, how many? how great? 7 κόφινος, ου, ό, basket, large basket. 8 πλήρης, full. 9 κλάσμα, τος, τό, broken piece, fragment. 10 τετρακισχίλιοι, four thousand, 4000. 11 σπυρίς, ίδος, 9 , large basket, plaited basket. 12 πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. 13 συνίημι, understand, consider. 14 Βηθσαϊδά, 9 , Bethsaida. 15 ἄπτομαι, τουch or handle. 16 έπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. 17 έξάγω, lead out. 18 κώμη, ης, 9 , village. 19 πτύω, spit. 20 δμμα, ος, τό, eye. 21 ἐπιτίθημι, lay upon, put. 22 ἀναβλέπω, look up, receive sight. 23 δένδρον, ου, τό, tree. 24 είτα, then, thereafter.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 8:26

πάλιν ἐπέθηκεν¹ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι.² Καὶ ἀποκατεστάθη,³ καὶ ἐνέβλεψεν⁴ τηλαυγῶς⁵ ἄπαντας. καὶ ἀπέστειλεν 26 αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, μηδὲ εἴπης τινὶ ἐν τῆ κώμη.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς 27 κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου: καὶ ἐν τῆ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, 28 Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν: καὶ ἄλλοι Ἡλίαν: ἄλλοι δὲ ἔνα τῶν προφητῶν. Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς 29 δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Σὰ εἶ ὁ χριστός. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἴνα 30 μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν 31 αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, 13

¹ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ² ἀναβλέπω, look up, receive sight. ³ ἀποκαθίστημι, restore, give back. ⁴ ἐμβλέπω, look at, look into. ⁵ τηλαυγώς, plainly, clearly. ⁶ ἄπας, each, every. ⁷ κώμη, ης, ή, village. ⁸ Καισάρεια, ας, ή, Caesarea. ⁹ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ¹⁰ βαπτιστής, οῦ, ό, baptist, baptizer. ¹¹ Ἡλίας, ου, ό, Elijah. ¹² ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ¹³ πάσγω, suffer, am acted upon.

Κατὰ Μᾶρκον 8:32 Byzantine NT

καὶ ἀποδοκιμασθῆναι άπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν άρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι: καὶ παρρησία 2 τὸν 32 λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν⁴ αὐτῶ. Ὁ δὲ ἐπιστραφείς,⁵ καὶ ἰδών 33 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησεν[‡] τῶ Πέτρω, λέγων, "Υπαγε ὀπίσω" μου, Σατανᾶ: 7 ὅτι οὐ Φρονεῖς 8 τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος, 34 τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, "Οστις θέλει ὀπίσω" μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω 10 έαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν¹¹ αὐτοῦ, καὶ άκολουθείτω μοι. Ός γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 35 σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν: ος δ' ἂν ἀπολέση τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν 12 ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὖτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὡφελήσει 3 ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήση 4 36 τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῆ 15 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 8 H 37

¹ ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. ² παρρησία, ας, ή, boldness, confidence. ³ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁴ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁵ ἐπιστρέφω, turn to, return. ⁶ ὀπίσω, behind, after (gen). ⁷ Σατανάς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. ⁸ φρονέω, think, judge. ⁹ προσκαλέω, summon. ¹⁰ ἀπαρνέομαι, deny, refuse. ¹¹ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹² ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ¹³ ὡφελέω, profit, help. ¹⁴ κερδαίνω, gain, win. ¹⁵ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 8:38

τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα¹ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 'Ός γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῆ² με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῆ γενεᾳ³ ταύτη τῆ μοιχαλίδι⁴ καὶ ἀμαρτωλῷ,⁵ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται² αὐτόν, ὅταν ἔλθη ἐν τῆ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν 9
ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου,
ἕως ἄν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν
δυνάμει.

Καὶ μεθ' ἡμέρας εξ' παραλαμβάνει ό Ἰησοῦς τὸν 2 Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν τατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη εμπροσθεν αὐτῶν, καὶ τὰ ἰμάτια 3 αὐτοῦ ἐγένοντο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιών, το

¹ ἀντάλλαγμα, τος, τό, exchange, purchasing price. ² ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ³ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ⁴ μοιχαλίς, ίδος, ἡ, adulteress. ⁵ ἀμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ⁶ γεύομαι, taste, experience. ⁷ ἔξ, six, 6. ⁸ παραλαμβάνω, receive, take. ⁹ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁰ ἀναφέρω, bring up, offer. ¹¹ ὑψηλός, high, lofty. ¹² μεταμορφόω, change the form, transform. ¹³ ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ¹⁴ στίλβω, shine, be radiant. ¹⁵ λευκός, white, bright. ¹⁶ λίαν, greatly, very. ¹⁷ χιών, όνος, ἡ, snow.

Κατὰ Μᾶρκον 9:4 Byzantine NT

οἷα¹ γναφεὺς² ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι.³ Καὶ 4 ἄφθη αὐτοῖς Ἡλίας⁴ σὺν Μωσῆ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες⁵ τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος 5 λέγει τῷ Ἰησοῦ, Ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι: καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς⁴ τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῆ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ⁴ μίαν. Οὐ γὰρ ἤδει τί λαλήσει: ἦσαν 6 γὰρ ἔκφοβοι.⁻ Καὶ ἐγένετο νεφέλη⁵ ἐπισκιάζουσα² 7 αὐτοῖς: καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης,⁵ Οὖτός ἐστιν ὁ υἰός μου ὁ ἀγαπητός: αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐξάπινα¹0 8 περιβλεψάμενοι,¹¹ οὐκέτι¹² οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, διεστείλατο¹³ 9 αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται¹⁴ ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. Καὶ τὸν λόγον 10 ἐκράτησαν¹⁵ πρὸς ἑαυτούς, συζητοῦντες¹⁶ τί ἐστιν τὸ

¹ οἷος, such as, of what kind. ² γναφεύς, έως, ό, one who cleans woolen cloth. ³ λευκαίνω, make white, whiten. ⁴ Ἡλίας, ου, ό, Elijah. ⁵ συλλαλέω, talk with, discuss. ⁶ σκηνή, ῆς, ή, tent, tabernacle. ⁷ ἔκφοβος, terrified, greatly terrified. ⁸ νεφέλη, ης, ή, cloud. ⁹ ἔπισκιάζω, overshadow, envelop. ¹⁰ ἔξάπινα, suddenly, unexpectedly. ¹¹ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹² οὐκέτι, no longer, no more. ¹³ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ¹⁴ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁵ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹⁶ συζητέω, discuss, dispute.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 9:11

ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. Καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες 11 ὅτι Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν¹ δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἀποκριθείς, εἶπεν αὐτοῖς, Ἡλίας¹ μὲν 12 ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾳ² πάντα: καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθη³ καὶ ἐξουδενωθῆ.⁴ Ἁλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ 13 Ἡλίας¹ ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἡθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

Καὶ ἐλθών πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ 14 αὐτούς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. Καὶ 15 εὐθέως πᾶς ὁ ὅχλος ἰδών αὐτὸν ἑξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἤσπάζοντο αὐτόν. Καὶ ἐπηρώτησεν 16 τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; Καὶ 17 ἀποκριθεὶς εἶς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν, Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υίόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ 18 ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβη, ἡήσσει αὐτόν: καὶ ἀφρίζει,

¹ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ² ἀποχαθίστημι, restore, give back. ³ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁴ ἐξουδενόω, ignore, despise. ⁵ συζητέω, discuss, dispute. ⁶ ἐκθαμβέομαι, amaze, be amazed. ⁷ προστρέχω, run up to, run to. ⁸ ἄλαλος, speechless, mute. ⁹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁰ ῥήγνυμι, break apart, throw down. ¹¹ ἀφρίζω, foam at the mouth.

Κατὰ Μᾶρκον 9:19 Byzantine NT

καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται: καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. 4 \odot δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, $^5\Omega^5$ γενεὰ 6 19 ἄπιστος, εως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Έως πότε 8 ἀνέξομαι υμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με. Καὶ ἤνεγκαν 20 αὐτὸν πρὸς αὐτόν: καὶ ἰδών αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα <u>ἐσπάραξεν¹⁰ α</u>ὐτόν: καὶ πεσων ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο¹¹ ἀφρίζων. 12 Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, Π όσος 21 χρόνος ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπεν, Παιδιόθεν. 14 Καὶ πολλάκις 15 αὐτὸν καὶ εἰς τὸ πῦρ 22 ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέση αὐτόν: ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον 16 ήμῖν, σπλαγχνισθεὶς 17 ἐφ' ήμᾶς. 23 Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ¹⁸ τῶ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ 24 πατήρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων 19 ἔλεγεν, Πιστεύω, κύριε, βοήθει 16 μου τῆ ἀπιστία. 20 Ἰδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι 25

¹ τρίζω, gnash, grind. ² όδούς, ό, tooth. ³ ξηραίνω, dry up, parch. ⁴ ἰσχύω, be strong, able. ⁵ ὧ, Oh! omega. ⁶ γενεά, ᾶς, ή, generation. ⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁸ πότε, when? at what time? ⁹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁰ σπαράσσω, convulse, shake to and fro. ¹¹ κυλίω, roll. ¹² ἀφρίζω, foam at the mouth. ¹³ πόσος, how many? how great? ¹⁴ παιδιόθεν, from childhood. ¹⁵ πολλάκις, often, many times. ¹⁶ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁷ σπλαγχνίζομαι, have compassion, have pity on. ¹⁸ δυνατός, powerful, possible. ¹⁹ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ²⁰ ἀπιστία, ας, ή, unbelief, unfaithfulness.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 9:26

ἐπισυντρέχει¹ ὄχλος, ἐπετίμησεν² τῶ πνεύματι τῶ ἀκαθάρτω,³ λέγων αὐτῷ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον⁴ καὶ κωφόν, έγω σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθης εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ 26 σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθεν: καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ώστε πολλούς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς 27 κρατήσας 10 αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν: καὶ άνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ 28 αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ήδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο 29 τὸ γένος εί μη ἐν προσευχ $\tilde{\eta}^{12}$ καὶ νηστεία. 13

Καὶ ἐκεῖθεν¹⁴ ἐξελθόντες παρεπορεύοντο¹⁵ διὰ τῆς 30 Γαλιλαίας: καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ. Ἐδίδασκεν γὰρ 31 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς

¹ ἐπισυντρέχω, run together again, run together to. 2 ἐπιτιμάω, rebuke, warn. 3 ἀκάθαρτος, unclean, impure. 4 ἄλαλος, speechless, mute. 5 κωφός, deaf, dumb. 6 ἐπιτάσσω, command, give order. ⁷ μηκέτι, no longer. 8 σπαράσσω, convulse, shake to and fro. 9 ώσεί, like, about. ¹⁰ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² προσευχή, ής, ή, prayer, place for prayer. ¹³ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ¹⁴ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ¹⁵ παραπορεύομαι, go beside, go past.

Κατὰ Μᾶρκον 9:32 Byzantine NT

τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν: καὶ ἀποκτανθείς, τῆ τρίτη ἡμέρα ἀναστήσεται. Οἱ δὲ ἡγνόουν¹ τὸ ῥῆμα, καὶ 32 ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Καὶ ἤλθεν εἰς Καπερναούμ:² καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος 33 ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε;³ Οἱ δὲ ἐσιώπων:⁴ πρὸς ἀλλήλους γὰρ 34 διελέχθησαν⁵ ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ καθίσας⁶ 35 ἐφώνησεν⁻ τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος.⁵ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ 36 αὐτῶν: καὶ ἐναγκαλισάμενος² αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς: Ὁς 37 ἐὰν ἕν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται: καὶ δς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² Καπερναούμ, ή, Capernaum. ³ διαλογίζομαι, debate, reason. ⁴ σιωπάω, be silent, keep silence. ⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁶ καθίζω, seat, sit. ⁷ φωνέω, call, crow. ⁸ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ⁹ ἐναγκαλίζομαι, take in one's arms, hug.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 9:38

Απεκρίθη δὲ αὐτῷ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἴδομέν 38 τινα τῶ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, δς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν: καὶ ἐκωλύσαμεν 1 αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Μὴ κωλύετε¹ 39 αὐτόν: οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῶ ονόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχυ² κακολογῆσαί³ με. 40 "Ος γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. "Ος 41 γὰρ ἂν ποτίση ὑμᾶς ποτήριον ΰδατος ἐν ὀνόματί μου, ότι χριστοῦ ἐστέ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέση τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἐὰν σκανδαλίση ἔνα τῶν 42 μικρών τών πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκαν δ αλίζη 7 σε ἡ χείρ σου, ἀπόκο ψ ον 12 αὐτήν: καλόν σοι έστιν κυλλον¹³ είς την ζωην είσελθεῖν, η τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, 14 εἰς

¹ κωλύω, forbid, hinder. ² ταχύ, quickly, speedily. ³ κακολογέω, speak evil of, revile. ⁴ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁵ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁶ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ⁷ σκανδαλίζω, cause to stumble. ⁸ μικρός, small, little. ⁹ περίκειμαι, be around, surround. ¹⁰ μυλικός, belonging to a mill. ¹¹ τράχηλος, ου, ό, neck. ¹² ἀποκόπτω, cut off, smite. ¹³ κυλλός, crippled, lame. ¹⁴ γέεννα, ης, ή, gehenna, Gehenna.

Κατὰ Μᾶρκον 9:44 Byzantine NT

τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, δπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ 44 τελευτᾳ,³ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.⁴ Καὶ ἐὰν ὁ πούς 45 σου σκανδαλίζη σε, απόκοψον αὐτόν: καλόν ἐστίν σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας έγοντα βληθηναι εἰς τὴν γέενναν,⁸ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, 1 ὅπου ὁ σκώλη ξ^{2} αὐτῶν οὐ τελευτᾶ, 3 καὶ τὸ 46 πῦρ οὐ σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου 47 σκανδαλίζη σε, ἔκβαλε αὐτόν: καλόν σοι ἐστὶν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν⁸ τοῦ πυρός, ὅπου ὁ σκώληξ² αὐτῶν οὐ τελευτᾶ,³ καὶ τὸ 48 πῦρ οὐ σβέννυται. Πᾶς γὰρ πυρὶ άλισθήσεται, 10 καὶ 49 πᾶσα θυσία¹¹ άλὶ¹² άλισθήσεται.¹⁰ Καλὸν τὸ ἄλας:¹³ 50 έὰν δὲ τὸ ἄλας 13 ἄναλον 14 γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ άρτύσετε; 15 "Εχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας, 13 καὶ εἰρηνεύετε 16 έν άλλήλοις.

¹ ἄσβεστος, unquenchable, inextinguishable. ² σκώληξ, ηκος, ό, worm, gnawing worm. ³ τελευτάω, die, end. ⁴ σβέννυμι, quench, extinguish. ⁵ σκανδαλίζω, cause to stumble. ⁶ ἀποκόπτω, cut off, smite. ⁷ χωλός, lame, deprived of a foot. ⁸ γέεννα, ης, ή, gehenna, Gehenna. ⁹ μονόφθαλμος, one-eyed. ¹⁰ άλίζω, salt, sprinkle with salt. ¹¹ θυσία, ας, ή, sacrifice. ¹² ἄλς, ό, salt. ¹³ ἄλας, ατος, τό, salt. ¹⁴ ἄναλος, without salt, saltless. ¹⁵ ἀρτύω, season, make salty. ¹⁶ εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 10:2

Κάκεῖθεν άναστὰς ἔργεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας 10 διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου: καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν: καί, ὡς εἰώθει, πάλιν έδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι 2 έπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἔξεστιν⁸ ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 3 αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο 10 Μωσῆς; Οἱ δὲ εἶπον, 4 Μωσῆς ἐπέτρεψεν¹¹ βιβλίον¹² ἀποστασίου¹³ γράψαι,καὶ ἀπολῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, 5 Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν 14 ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν έντολην ταύτην: ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, 15 ἄρσεν 16 καὶ 6 θῆλυ¹⁷ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ θεός. <u>Ένεκεν¹⁸ τούτου</u> 7 καταλείψει19 ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται²⁰ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ώστε 8

¹ κάκεῖθεν, and thence, and from there. ² ὅριον, ου, τό, boundary, region. ³ Τουδαία, ας, ή, Judea. ⁴ πέραν, on the other side of, beyond (gen). ⁵ Τορδάνης, ου, ό, Jordan. ⁶ συμπορεύομαι, come together, travel with. ⁷ εἴωθα, be accustomed, to maintain a custom. ⁸ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁹ πειράζω, test, tempt. ¹⁰ ἐντέλλομαι, command, give orders. ¹¹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹² βιβλίον, ου, τό, book, scroll. ¹³ ἀποστάσιον, ου, τό, certificate of divorce, repudiation. ¹⁴ σκληροκαρδία, ας, ή, hardness of heart. ¹⁵ κτίσις, εως, ή, creation, creature. ¹⁶ ἄρσην, male. ¹⁷ θῆλυς, female, woman. ¹⁸ ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ¹⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ²⁰ προσκολλάω, join closely, cleave to.

Κατὰ Μᾶρχον 10:9 Byzantine NT

οὐκέτι¹ εἰσὶν δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. "Ο οὖν ὁ θεὸς 9 συνέζευξεν,² ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.³ Καὶ ἐν τῇ οἰκία 10 πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, "Ος ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν 11 γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ⁴ ἄλλην, μοιχᾶται⁵ ἐπ' αὐτήν: καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ 12 γαμηθῃ⁴ ἄλλῳ, μοιχᾶται.⁵

Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἄψηται αὐτῶν: οἱ δὲ 13 μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. Ἰδὼν δὲ ὁ 14 Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με: μὴ κωλύετε αὐτά: τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 15 ος ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθη εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, 16 τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, εὐλόγει αὐτά.

¹ οὐκέτι, no longer, no more. ² συζεύγνυμι, join together, unite. ³ χωρίζω, separate, depart. ⁴ γαμέω, marry. ⁵ μοιχάομαι, commit adultery with, commit adultery. ⁶ προσφέρω, bring to, offer. ⁷ ἄπτομαι, touch or handle. ⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁹ ἀγανακτέω, be indignant, am angry. ¹⁰ κωλύω, forbid, hinder. ¹¹ ἐναγκαλίζομαι, take in one's arms, hug. ¹² εὐλογέω, bless.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 10:17

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμών είς 17καὶ γονυπετήσας³ αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε άγαθέ, τί ποιήσω ΐνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ⁴ O 18 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς άγαθός, εί μη είς, ὁ θεός. Τὰς ἐντολὰς οίδας, Μη 19 μοιγεύσης,⁵ μὴ φονεύσης,⁶ μὴ κλέψης,⁷ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τον πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 20 αὐτῶ, Δ ιδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐ Φ υλαξάμην 11 ἐκ νεότητός 12 μου. 13 δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας 13 αὐτῶ 13 ηγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῶ, "Εν σοι ὑστερεῖ: 14 ύπαγε, ὄσα ἔχεις πώλησον, 15 καὶ δὸς πτωχοῖς, 16 καὶ έξεις θησαυρὸν¹⁷ ἐν οὐρανῷ: καὶ δεῦρο, 18 ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. 19 19 19 19 δὲ στυγνάσας 20 ἐπὶ τῶ 22 λόγω ἀπῆλθεν λυπούμενος:²¹ ἦν γὰρ ἔχων κτήματα²²

 $^{^1}$ ἐκπορεύομαι, go out, come out. 2 προστρέχω, run up to, run to. 3 γονυπετέω, fall on the knees, kneel down. 4 κληρονομέω, inherit, obtain. 5 μοιχεύω, commit adultery. 6 φονεύω, kill, murder. 7 κλέπτω, steal. 8 ψευδομαρτυρέω, bear false witness, testify falsely. 9 ἀποστερέω, defraud, deprive of. 10 τιμάω, honor, value at a price. 11 φυλάσσω, guard, keep. 12 νεότης, ητος, 4 , youth, youthfulness. 13 ἐμβλέπω, look at, look into. 14 ὑστερέω, lack, need. 15 πωλέω, sell. 16 πτωχός, poor, poor man (as a noun). 17 θησαυρός, οῦ, 4 0, storehouse, treasure. 18 δεῦρο, until now, come here! 19 σταυρός, οῦ, 4 0, cross. 20 στυγνάζω, become gloomy, be shocked or sad. 21 λυπέω, grieve, pain. 22 κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property.

Κατὰ Μᾶρκον 10:23 Byzantine NT

πολλά.

Καὶ περιβλεψάμενος ό Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς 23 αὐτοῦ, Π ῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα έχοντες εἰς την βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. Οἱ δὲ μαθηταὶ 24 έθαμβούντο έπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τέκνα, πῶς δύσκολόν έστιν τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν³ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. Εὐκοπώτερόν ἐστιν 25 κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, η πλούσιον ο εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. Οἱ 26 δὲ περισσῶς 11 ἐξεπλήσσοντο, 12 λέγοντες πρὸς ἑαυτούς, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας 3 δὲ αὐτοῖς ὁ 27 Ίησοῦς λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, 4 ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ: πάντα γὰρ δυνατά¹⁵ ἐστιν παρὰ τῷ θεῷ. 28 "Ηρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, Ἰδού,

¹ περιβλέπομαι, look around, look around on. ² δυσκόλως, with difficulty, hardly. ³ χρῆμα, τος, τό, wealth, money. ⁴ θαμβέω, amaze. ⁵ δύσκολος, hard, difficult. ⁶ εὐκοπώτερον, easier. ⁷ κάμηλος, ου, ό, camel. ⁸ τρυμαλιά, ᾶς, ή, hole, eye of a needle. ⁹ ραφίς, ίδος, ή, needle. ¹⁰ πλούσιος, rich. ¹¹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹² ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹³ ἐμβλέπω, look at, look into. ¹⁴ ἀδύνατος, impossible, unable. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 10:29

ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. Ἀποκριθεὶς 29 ό Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὅς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς,¹ ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς,² ἔνεκεν³ ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν³ τοῦ εὐαγγελίου, ἐὰν μὴ λάβῃ 30 ἑκατονταπλασίονα⁴ νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς¹ καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς,² μετὰ διωγμῶν,⁵ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ 31 ἔσχατοι πρῶτοι.

^{*}Ησαν δὲ ἐν τῆ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα: καὶ 32 ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν: ὅτι Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, 33 καὶ ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς

¹ ἀδελφή, ής, ή, sister. ² ἀγρός, ου, ό, field, farm. ³ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ⁴ έκατονταπλασίων, hundred times, hundredfold. ⁵ διωγμός, οῦ, ό, persecution. ⁶ προάγω, lead forth, go before. ⁻ θαμβέω, amaze. ⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ⁰ συμβαίνω, come together, come to pass.

Κατὰ Μᾶρκον 10:34 Byzantine NT

ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτω, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν² αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν³ αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν⁴ αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν: καὶ τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ 35 υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα δ ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί 36 θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν, 37 ἵνα εἶς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἶς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῆ δόξη σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, 38 Οὐκ οἰδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον δ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα δ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ 39 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριον δ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα δ ἐγὼ βαπτίζομαι

 $^{^1}$ κατακρίνω, condemn. 2 ἐμπαίζω, mock. 3 μαστιγόω, whip, lash. 4 ἐμπτύω, spit upon. 5 προσπορεύομαι, approach, come near. 6 Τάκωβος, James, Jacob. 7 Ζεβεδαΐος, ου, ό, Zebedee. 8 εὐώνυμος, of good name, euph. for left. 9 καθίζω, seat, sit. 10 ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. 11 βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 10:40

βαπτισθήσεσθε: τὸ δὲ καθίσαι¹ ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ 40 εὐωνύμων² ούκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, άλλ' οἷς ήτοίμασται.³ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα⁴ ἤρξαντο 41 άγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ο δὲ 42 Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος 7 αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν⁸ αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν[°] αὐτῶν. Οὐχ οὕτως¹⁰ δὲ ἔσται ἐν 43 ύμιν: άλλ' δς έὰν θέλη γενέσθαι μέγας ἐν ὑμιν ἔσται <u>ύμῶν διάκονος: 11 καὶ ὃς ἐὰν θέλη</u> ὑμῶν γενέσθαι 44 πρώτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ υίὸς τοῦ 45 άνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, 12 άλλὰ διακονήσαι, 2 καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον 3 $d\nu\tau$ i¹⁴ π o $\lambda\lambda$ $\tilde{\omega}\nu$.

¹ καθίζω, seat, sit. ² εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ³ έτοιμάζω, prepare, make ready. ⁴ δέκα, ten, 10. ⁵ ἀγανακτέω, be indignant, am angry. ⁶ Τάκωβος, James, Jacob. ⁷ προσκαλέω, summon. ⁸ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ⁹ κατεξουσιάζω, exercise authority over. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ¹² διακονέω, serve, minister. ¹³ λύτρον, ου, τό, price of release, ransom. ¹⁴ ἀντί, instead of, in place of.

Κατὰ Μᾶρκον 10:46 Byzantine NT

Καὶ ἔργονται εἰς Ἰεριγώ: καὶ ἐκπορευομένου¹ αὐτοῦ ἀπὸ 46 Ίεριγώ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄγλου ἱκανοῦ,² υίὸς Τιμαίου³ Βαρτίμαιος ό τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ 47 Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, Ὁ υίὸς Δ αυίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. Καὶ ἐπετίμων αὐτῶ 48 πολλοί, ἵνα σιωπήση: ό δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δ αυίδ, ἐλέησόν 7 με. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 49 αὐτὸν Φωνηθῆναι: 10 καὶ Φωνοῦσιν 10 τὸν τυΦλόν, λέγοντες αὐτῶ, Θάρσει: εγειραι, Φωνεῖ σε. Ὁ δὲ 50 ἀποβαλών 12 τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν Ίησοῦν. Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί 51 θέλεις ποιήσω σοί; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, Ραββουνί, 13 ἴνα ἀναβλέψω. 14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, 52 "Υπαγε: ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψεν, 14 καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῆ ὁδῷ.

¹ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ² ἱκανός, sufficient, able. ³ Τιμαῖος, ου, ό, Timaeus. ⁴ Βαρτιμαῖος, ου, ό, Bartimaeus. ⁵ προσαιτέω, beg. ⁶ Ναζωραῖος, ου, ό, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁻ ἐλεέω, have mercy, pity. ጾ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁰ σιωπάω, be silent, keep silence. ¹¹ φωνέω, call, crow. ¹¹ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹² ἀποβάλλω, throw away, cast aside. ¹³ ῥαββουνί, Rabboni, my master. ¹⁴ ἀναβλέπω, look up, receive sight.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 11:2

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν¹ εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθσφαγὴ² καὶ 11 Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, άποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε 2 εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν: καὶ εὐθέως <u>εἰσπορευόμεν</u>οι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, έφ' δν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικεν:10 λύσαντες11 αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε 3 τοῦτο; εἴπατε ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν 12 ἔχει: καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστέλλει ὧδε. Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὖρον 4 πῶλον 8 δεδεμένον 9 πρὸς τὴν θύραν 13 ἔξω ἐπὶ τοῦ <u>ἀμφόδου, 14 καὶ λύουσιν 11 αὐτόν. Καί τινες τῶν ἐκεῖ 5</u> έστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τον πωλον; Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθώς ἐνετείλατο¹⁵ ὁ 6 Ἰησοῦς: καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον s 7 πρὸς τὸν Ἰησοῦν: καὶ ἐπέβαλον 16 αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν 10 ἐπ' αὐτῷ. Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια 8

¹ ἐγγίζω, come near, approach. ² Βηθφαγή, ή, Bethphage. ³ Βηθανία, ας, ή, Bethany. ⁴ ἐλαία, ας, ή, olive tree. ² κώμη, ης, ή, village. ⁴ κατέναντι, over against, opposite. ⁻ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ⁴ πώλος, ου, ό, colt, young ass. ² δέω, bind, tie. ¹⁰ καθίζω, seat, sit. ¹¹ λύω, untie, loose. ¹² χρεία, ας, ή, need, necessity. ¹³ θύρα, ας, ή, door, gate. ¹⁴ ἄμφοδον, ου, τό, street, quarter. ¹⁵ ἐντέλλομαι, command, give orders. ¹⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon.

Κατὰ Μᾶρκον 11:9 Byzantine NT

αὐτῶν ἔστρωσαν¹ εἰς τὴν ὁδόν: ἄλλοι δὲ στοιβάδας² ἔκοπτον³ ἐκ τῶν δένδρων,⁴ καὶ ἐστρώννυον¹ εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ οἱ προάγοντες⁵ καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες 9 ἔκραζον, λέγοντες, 'Ωσαννά: εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. Εὐλογημένη ἡ 10 ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυίδ. 'Ωσαννά' ἐν τοῖς ὑψίστοις. §

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν: 11 καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὅρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

Καὶ τῆ ἐπαύριον¹² ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας,¹¹ 12
 ἐπείνασεν.¹³ Καὶ ἰδὼν συκῆν¹⁴ μακρόθεν,¹⁵ ἔχουσαν 13
 φύλλα,¹⁶ ἦλθεν εἰ ἄρα¹² εὑρήσει τι ἐν αὐτῆ: καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὖρεν εἰ μὴ φύλλα:¹⁶ οὐ γὰρ ἦν

¹ στρωννύω, spread, furnish. ² στοιβάς, αδος, ή, bough, branch of a tree. ³ κόπτω, strike, smite. ⁴ δένδρον, ου, τό, tree. ⁵ προάγω, lead forth, go before. ⁶ ώσαννά, hosanna. ⁷ εὐλογέω, bless. ⁸ ὕψιστος, highest, most high. ⁹ περιβλέπομαι, look around, look around on. ¹⁰ ὅψιος, late. ¹¹ Βηθανία, ας, ή, Bethany. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁴ συκή, ής, ή, fig tree. ¹⁵ μακρόθεν, from afar, afar. ¹⁶ φύλλον, ου, τό, leaf. ¹⁷ ἄρα, so? (introduces a question).

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 11:14

καιρὸς σύκων. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῆ, 14
Μηκέτι² ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι.
Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα: καὶ εἰσελθών ὁ Ἰησοῦς εἰς 15 τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας⁴ ἐν τῶ ἱερῶ: καὶ τὰς τραπέζας⁵ τῶν κολλυβιστών, καὶ τὰς καθέδρας τών πωλούντων τὰς περιστερὰς⁸ κατέστρεψεν: καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις 16 διενέγκη 10 σκεῦος 11 διὰ τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐδίδασκεν, 17λέγων αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχής 12 κληθήσεται πάσιν τοῖς ἔθνεσιν; Ύμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ¹³ ληστῶν. ¹⁴ Καὶ ἤκουσαν 18 οί γραμματείς καὶ οἱ ἀρχιερείς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν: ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος έξεπλήσσετο¹⁵ ἐπὶ τῆ διδαχῆ¹⁶ αὐτοῦ.

¹ σῦκον, ου, τό, fig. ² μηκέτι, no longer. ³ πωλέω, sell. ⁴ ἀγοράζω, buy. ⁵ τράπεζα, ης, ή, table. ⁶ κολλυβιστής, οῦ, ό, moneychanger, money-changer. ⁷ καθέδρα, ας, ή, seat, chair. ⁸ περιστερά, ᾶς, ή, dove. ⁹ καταστρέφω, overturn, destroy. ¹⁰ διαφέρω, differ, carry through. ¹¹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹² προσευχή, ῆς, ή, prayer, place for prayer. ¹³ σπήλαιον, ου, τό, cave, den. ¹⁴ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ¹⁵ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ¹⁶ διδαχή, ῆς, ή, teaching, instruction.

Καὶ ὅτε ὀψὲ¹ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο² ἔξω τῆς πόλεως.

19

Καὶ πρωΐ³ παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν⁵ εξηραμμένην⁶ εκ ρίζων. Καὶ ἀναμνησθεὶς δο Πέτρος 21λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, ἴδε, ἡ συκῆ⁵ ἣν κατηράσω° έξήρανται. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, 22 "Εχετε πίστιν θεοῦ. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν 23 εἴπη τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῆ ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ, άλλὰ πιστεύση ὅτι ἃ λέγει γίνεται: ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν Δ ιὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Π άντα ὅσα ἂν 24 προσευγόμενοι αἰτῆσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. Καὶ ὅταν στήκητε¹¹ προσευγόμενοι, 25 άφίετε εἴ τι ἔγετε κατά τινος: ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα 12 ὑμὧν. 26 Εὶ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς

¹ ὀψέ, long after, late. ² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ³ πρωΐ, early in the morning, at dawn. ⁴ παραπορεύομαι, go beside, go past. ⁵ συκή, ής, ή, fig tree. ⁶ξηραίνω, dry up, parch. ⁷ ῥίζα, ης, ή, root, that which grows from the root. ⁸ ἀναμμνήσκω, remind, remember. ⁹ καταράομαι, curse. ¹⁰ διακρίνω, discriminate, judge. ¹¹ στήκω, stand, stand fast. ¹² παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 11:27

ούρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα¹ ὑμῶν.

Καὶ ἔργονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα: καὶ ἐν τῷ ἱερῷ 27 ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οί περιπατούντος αὐτού, άρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ 28 λέγουσιν αὐτῶ, Ἐν ποία² ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς; Καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς; 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ύμᾶς καὶ ἐγὼ ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ύμιν εν ποία² εξουσία ταύτα ποιώ. Τὸ βάπτισμα³ 30 Ίωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι. Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, Ἐὰν 31 Έξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὖν οὐκ εἴπωμεν, έπιστεύσατε αὐτῶ; Άλλ' εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, 32 έφοβοῦντο τὸν λαόν: ἄπαντες⁵ γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ότι ὄντως προφήτης ήν. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν 33 τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς

¹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ³ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁴λογίζομαι, calculate, consider. ⁵ ἄπας, each, every. ⁶ ὄντως, really, indeed.

Κατὰ Μᾶρκον 12:2 Byzantine NT

λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ¹ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα² 12 ἐφύτευσεν³ ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκεν⁴ φραγμόν,⁵ καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ έξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, 11 καὶ ἀπεδήμησεν. 12 Καὶ 2 ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ΐνα παρὰ τῶν γεωργῶν¹¹ λάβη ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ άμπελῶνος.² Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν, 13 καὶ 3 <u>ἀπέστειλαν κενόν. 14</u> Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς 4 αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον: κἀκεῖνον 15 λιθοβολήσαντες 16 έκεφαλαίωσαν, 17 καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. 18 Καὶ 5 πάλιν ἄλλον ἀπέστειλεν: κἀκεῖνον 35 ἀπέκτειναν: καὶ πολλούς ἄλλους, τούς μὲν δέροντες, 13 τούς δὲ άποκτένοντες. "Ετι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, 6

¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ² ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ³ φυτεύω, plant. ⁴ περιτίθημι, place around, put around. ⁵ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁶ ὀρύσσω, dig, dig out. ⁷ ὑπολήνιον, ου, τό, wine trough, vat. ⁸ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁹ πύργος, ου, ὁ, tower, fortified structure. ¹⁰ ἐκδίδωμι, rent, let out for hire. ¹¹ γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ¹² ἀποδημέω, go abroad, go on a journey. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ κενός, empty, vain. ¹⁵ κὰκεῖνος, and he, and she. ¹⁶ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ¹⁷ κεφαλαιόω, wound in the head. ¹⁸ ἀτιμόω, dishonor, treat shamefully.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 12:7

άπέστειλεν καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων ότι Ἐντραπήσονται¹ τὸν υἱόν μου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ 7 γεωργοί² είπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὕτός ἐστιν ὁ κληρονόμος: δεῦτε, άποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.⁵ Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν, 8 καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. Τί οὖν ποιήσει ὁ 🤈 κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ελεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ 10 γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, Λίθον άπεδοκίμασαν⁸ οἱ οἰκοδομοῦντες, οὖτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας: παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ 11 ἔστιν θαυμαστή έν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; Καὶ ἐζήτουν 12 αὐτὸν κρατῆσαι, 12 καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον: ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν: καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ² γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ³ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ⁴ δεῦτε, comel. ⁵ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁶ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ⁻ ἀναγινώσκω, read. ፄ ἀποδοκιμάζω, reject, reject after testing. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁰ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ¹¹ θαυμαστός, wonderful, marvelous. ¹² κρατέω, grasp, lay hold of.

Κατὰ Μᾶοκον 12:13 Byzantine NT

Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων 13 καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, 1 ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν 2 λόγω. 14 Οί δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῶ, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς³ εἶ, καὶ οὐ μέλει⁴ σοι περὶ οὐδενός: οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας την όδον τοῦ θεοῦ διδάσκεις. "Εξεστιν⁵ κηνσον⁶ Καίσαρι 7 δοῦναι, ἢ οὖ; Δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ δὲ 15 είδως αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν⁸ εἶπεν αὐτοῖς, Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, 10 ἵνα ἴδω. Οἱ δὲ 16 ηνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν¹¹ αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; ¹² Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Καίσαρος. Καὶ 17 άποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀπόδοτε¹³ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. Καὶ έθαύμασαν έπ' αὐτῶ.

¹ Ἡρωδιανοί, ῶν, ὁ, Herodian, Herodians. ² ἀγρεύω, trap, catch. ³ ἀληθής, true, unconcealed. ⁴ μέλει, it is a care, it concerns. ⁵ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁶ κῆνσος, ου, ὁ, government tax, poll tax. ⁷ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁸ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ⁹ πειράζω, test, tempt. ¹⁰ δηνάριον, ου, ὁ, denarius. ¹¹ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹² ἐπιγραφή, ῆς, ἡ, inscription, title. ¹³ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁴ θαυμάζω, am amazed, marvel at.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 12:18

Καὶ ἔργονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν 18 μὴ εἶναι: καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, ἀνάστασιν² λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι Ἐάν 19 τινος άδελφὸς ἀποθάνη, καὶ καταλίπη³ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῆ, ἵνα λάβη ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήση 4 σπέρμα 5 τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ. 20 Έπτὰ ἀδελφοὶ ήσαν: καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα: ۗ καὶ ὁ δεύτερος ۚ 21 ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκεν σπέρμα:⁵ καὶ ὁ τρίτος ὧσαύτως.⁷ Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οί 22 έπτά, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. Έσχάτη πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῆ ἀναστάσει,² ὅταν 23 άναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 24 αὐτοῖς, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε,⁸ μη εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; "Όταν γὰρ ἐκ 25

 $^{^1}$ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. 2 ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again. 3 καταλείπω, leave, leave behind. 4 ἐξανίστημι, raise up, rise up. 5 σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. 6 δεύτερος, second. 7 ώσαύτως, likewise. 8 πλανάω, deceive, lead astrav.

Κατὰ Μᾶρκον 12:26 Byzantine NT

νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, ¹ οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν 26 νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε³ ἐν τῇ βίβλω⁴ Μωσέως, ἐπὶ τοῦ βάτου, ⁵ ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ θεὸς ζώντων: 27 ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. 6

Καὶ προσελθών εἶς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν 28 συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶν πρώτη πάντων ἐντολή; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη 29 πάντων τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε, Ἰσραήλ: κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, κύριος εἶς ἐστίν: καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν 30 σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας οου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος οου. Αὕτη πρώτη ἐντολή. Καὶ δευτέρα 31

¹ γαμέω, marry. ² γαμίσκω, give in marriage. ³ ἀναγινώσκω, read. ⁴ βίβλος, ου, ή, book, scroll. ⁵ βάτος, ου, ό, bath (a liquid measure). ⁶ πλανάω, deceive, lead astray. ⁷ συζητέω, discuss, dispute. ⁸ καλώς, rightly, well. ⁹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹⁰ διάνοια, ας, ή, mind, understanding. ¹¹ lσχύς, ύος, ή, strength, power. ¹² δεύτερος, second.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 12:32

όμοία¹ αὕτη, Άγαπήσεις τὸν πλησίον² σου ώς σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. Καὶ εἶπεν 32 αὐτῷ ὁ γραμματεύς, Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν 5 αὐτοῦ: 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς $l\sigma\chi$ ύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ώς ξαυτόν, πλεῖόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων[®] θυσιών. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς 10 34 ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν¹¹ εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι¹² ἐτόλμα¹³ αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, 35 Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱός ἐστιν Δαυίδ; Αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ εἶπεν ἐν πνεύματι ἀγίῳ, 36

¹ δμοιος, like, similar. ² πλησίον, near, neighbor (as a noun). ³ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁴ καλῶς, rightly, well. ⁵ πλήν, however, but. ⁶ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁷ Ισχύς, ύος, ἡ, strength, power. ⁸ όλοκαύτωμα, τος, τό, whole burnt offering. ⁹ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁰ νουνεχῶς, wisely, thoughtfully. ¹¹ μακράν, far away. ¹² οὐκέτι, no longer, no more. ¹³ τολμάω, dare, endure.

Κατὰ Μᾶρκον 12:37 Byzantine NT

Λέγει ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς¹ σου ὑποπόδιον² τῶν ποδῶν σου. Αὐτὸς οὖν Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον: καὶ πόθεν³ 37 υἰὸς αὐτοῦ ἐστιν; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.⁴

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Βλέπετε ἀπὸ 38 τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ 39 πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις: 1 οἱ κατεσθίοντες 40 τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ τὸς τοῦς δείπνοις: 1 οἱ κατεσθίοντες τὸς τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ τὸς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει κρίμα.

¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). 2 ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. 3 πόθεν, from where? whence. 4 ἡδέως, sweetly, gladly. 5 διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. 6 στολή, ῆς, ἡ, equipment, apparel. ⁷ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. 8 ἀγορά, ᾶς, ἡ, marketplace, place of assembly. ⁹ πρωτοκαθεδρία, ας, ἡ, chief seat, seat of honor. ¹⁰ πρωτοκλισία, ας, ἡ, chief place. ¹¹ δείπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹² κατεσθίω, eat up, devour. ¹³ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹⁴ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ¹⁵ μακρός, long, far distant. ¹⁶ περισσός, excessive, abundant. ¹⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 12:41

Καὶ καθίσας¹ ὁ Ἰησοῦς κατέναντι² τοῦ γαζοφυλακίου³ 41 ἐθεώρει πῶς ὁ ὅχλος βάλλει χαλκὸν⁴ εἰς τὸ γαζοφυλάκιον:³ καὶ πολλοὶ πλούσιοι⁵ ἔβαλλον πολλά.
Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ 42 ἐστιν κοδράντης.² Καὶ προσκαλεσάμενος¹ τοὺς 43 μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, ἢμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον:³ πάντες γὰρ ἐκ τοῦ 44 περισσεύοντος¹¹ αὐτοῖς ἔβαλον: αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως¹² αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον¹³ αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου¹⁴ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἶς **13**τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ¹⁵ λίθοι
καὶ ποταπαὶ¹⁵ οἰκοδομαί.¹⁶ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς 2
εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς;¹⁶

¹ καθίζω, seat, sit. ² κατέναντι, over against, opposite. ³ γαζοφυλάκιον, ου, τό, treasury. ⁴ χαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ⁵ πλούσιος, rich. ⁶ χήρα, ας, ή, widow. ⁷ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁸ λεπτόν, τό, small coin, small piece of money. ⁹ κοδράντης, ου, ὁ, quadrans (penny). ¹⁰ προσκαλέω, summon. ¹¹ περισσεύω, abound, be rich. ¹² ὑστέρησις, εως, ή, need, want. ¹³ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ¹⁴ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ¹⁵ ποταπός, what kind of? what type of? ¹⁶ οἰκοδομή, ῆς, ή, building, edification.

Κατὰ Μᾶρκον 13:3 Byzantine NT

Οὐ μὴ ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ. 1

Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν² 3 κατέναντι³ τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰνδρέας, 4 Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; ⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς 5 ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήση. Τολλοί γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί 6 λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι: καὶ πολλοὺς uov. πλανήσουσιν. "Όταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ 7 ἀκοὰς 10 πολέμων, μη θροεῖσθε: 11 δεῖ γὰρ γενέσθαι, άλλ' οὔπω 12 τὸ τέλος. 13 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ 8ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν: καὶ ἔσονται σεισμοί κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοί 15 ταραχαί: 16 άρχαὶ ωδίνων 17 ταῦτα.

¹ καταλύω, destroy, lodge. ² ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ³ κατέναντι, over against, opposite. ⁴ Ἰάκωβος, James, Jacob. ⁵ Ἰνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ⁶ πότε, when? at what time? ⁷ συντελέω, complete, accomplish. ⁸ πλανάω, deceive, lead astray. ⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ¹⁰ ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ¹¹ θροέω, disturb, agitate. ¹² οὔπω, not yet. ¹³ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁴ σεισμός, οῦ, ὁ, earthquake, storm. ¹⁵ λιμός, οῦ, ὁ, hunger, famine. ¹⁶ ταραχή, ἡ, disturbance, tumult. ¹⁷ ἀδίν, ῖνος, ἡ, birth pang, agony.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 13:9

Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς: παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς 9 συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ήγεμόνων³ καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν⁴ ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον⁵ αὐτοῖς. Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυγθήναι τὸ εὐαγγέλιον. "Όταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς 11 παραδιδόντες, μη προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε: άλλ' δ έὰν δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῆ ώρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε: οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν 12 εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον: καὶ ἐπαναστήσονται⁸ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. Καὶ 13 ἔσεσθε μισούμενοι 11 ύπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου: ὁ δὲ ὑπομείνας 12 εἰς τέλος, 13 οὖτος σωθήσεται.

¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ² δέρω, beat, flay. ³ ήγεμών, όνος, ό, governor, leader. ⁴ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ⁵ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁶ προμεριμνάω, be anxious beforehand. ⁷ μελετάω, take care, take pains with. ⁸ ἐπανίστημι, rise up against. ⁹ γονεύς, έως, ό, parent. ¹⁰ θανατόω, put to death, subdue. ¹¹ μισέω, hate, detest. ¹² ὑπομένω, tarry, endure. ¹³ τέλος, ους, τό, end, purpose.

Κατὰ Μᾶρκον 13:14 Byzantine NT

"Όταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα¹ τῆς ἐρημώσεως,² τὸ ῥηθὲν 14 ύπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, έστως ὅπου οὐ δεῖ – ὁ άναγινώσκων 3 νοείτω 4 – τότε οἱ ἐν τῆ Ἰουδαία 5 Φευγέτωσαν⁶ εἰς τὰ ὄρη: ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος⁷ μὴ 15 καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἇραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ: καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν $^{\$}$ ὢν μὴ 16ἐπιστρεψάτω' εἰς τὰ ὀπίσω, 10 ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17Οὐαὶ 11 δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ 12 ἐγούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις 13 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε 18 δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ Φυγὴ 14 ὑμῶν χειμῶνος. 15 "Εσονται 19 γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις, 16 οἵα 17 οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως 18 ῆς ἔκτισεν 19 ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ κύριος 20 <u>ἐκολόβωσεν²⁰ τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ:</u> άλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτούς,²¹ οῦς ἐξελέξατο,²²

¹ βδέλυγμα, τος, τό, detestable thing, abomination. ² ἐρήμωσις, εως, ἡ, desolation, devastation. ³ ἀναγινώσκω, read. ⁴ νοέω, understand, consider. ⁵ Τουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁶ φεύγω, flee, escape. ⁷ δώμα, τος, τό, house, housetop. ⁸ ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁰ ὀπίσω, behind, after (gen). ¹¹ οὐαί, woe! alas! woe! ¹² γαστήρ, τρος, ἡ, belly, womb. ¹³ θηλάζω, suckle, nurse. ¹⁴ φυγή, ῆς, ἡ, flight. ¹⁵ χειμών, ῶνος, ὁ, winter, storm. ¹⁶ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁷ οἴος, such as, of what kind. ¹⁸ κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ¹⁹ κτίζω, create, form. ²⁰ κολοβόω, curtail, shorten. ²¹ ἐκλεκτός, chosen, elect. ²² ἐκλέγομαι, choose, elect.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 13:21

ἐκολόβωσεν¹ τὰς ἡμέρας. Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Ἰδού, 21 τος ὁ χριστός, ἢ Ἰδού, ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. 22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι² καὶ ψευδοπροφῆται,³ καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα,⁴ πρὸς τὸ ἀποπλανᾳν,⁵ εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ύμεῖς 23 δὲ βλέπετε: ἰδού, προείρηκα⁵ ὑμῖν πάντα.

Άλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν' ἐκείνην, 24 ὁ ἥλιος¹⁰ σκοτισθήσεται,¹¹ καὶ ἡ σελήνη¹² οὐ δώσει τὸ φέγγος¹³ αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες¹⁴ τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται 25 ἐκπίπτοντες,¹⁵ καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται.¹⁶ Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ 26 ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις¹⁻ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους 27 αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει¹⁵ τοὺς ἐκλεκτοὺς⁻ αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων¹⁰ ἀνέμων,²⁰ ἀπ' ἄκρου²¹ γῆς ἔως ἄκρου²¹

¹ κολοβόω, curtail, shorten. ² ψευδόχριστος, ου, ὁ, false Christ or Messiah, false Christ. ³ ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁵ ἀποπλανάω, mislead, cause to wander astray. ⁶ δυνατός, powerful, possible. ⁷ ἐκλεκτός, chosen, elect. ⁸ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁹ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁰ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹¹ σκοτίζω, darken. ¹² σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹³ φέγγος, ους, τό, light, brightness. ¹⁴ ἀστήρ, ος, ὁ, star. ¹⁵ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁶ σαλεύω, shake, excite. ¹⁷ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ¹⁸ ἐπισυνάγω, gather, gather together. ¹⁹ τέσσαρες, four, 4. ²⁰ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ²¹ ἄκρον, ου, τό, high point, boundary.

Κατὰ Μᾶοχον 13:28 Byzantine NT

οὐρανοῦ.

Άπὸ δὲ τῆς συκῆς¹ μάθετε² τὴν παραβολήν: ὅταν αὐτῆς 28 ἤδη ὁ κλάδος³ ἁπαλὸς⁴ γένηται, καὶ ἐκφύη⁵ τὰ φύλλα,6 γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν: οὕτως καὶ ὑμεῖς, 29 όταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς⁷ έστιν έπὶ θύραις. Άμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθη 30 ή γενε \grave{a}^{11} αὕτη, μέγρι $\overset{12}{}$ οὖ πάντα ταῦτα γένηται. \grave{O} 31 οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, 10 οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. 10 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ ὥρας 32 ούδεις οίδεν, ούδε οι άγγελοι οί έν ούρανώ, ούδε ό υίός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε 13 προσεύχεσθε: οὐκ οἴδατε γὰρ πότε 14 ὁ καιρός ἐστιν. 34Ως ἄνθρωπος ἀπόδημος 5 ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δούς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῶ θυρωρῶ 16 ἐνετείλατο 17 ἵνα

¹ συκή, ής, ή, fig tree. ² μανθάνω, learn, ascertain. ³ κλάδος, ου, ό, branch (of a tree), branch. ⁴ άπαλός, tender. ⁵ ἐκφύω, put forth, cause to sprout. ⁶ φύλλον, ου, τό, leaf. ⁷ ἐγγύς, near. ⁸ θέρος, ους, τό, summer. ⁹ θύρα, ας, ή, door, gate. ¹⁰ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹¹ γενεά, ᾶς, ή, generation. ¹² μέχρι, until, as far as (gen). ¹³ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ¹⁴ πότε, when? at what time? ¹⁵ ἀπόδημος, away on a journey, away from home. ¹⁶ θυρωρός, οῦ, ὁ, doorkeeper, gatekeeper. ¹⁷ ἐντέλλομαι, command, give orders.

Byzantine NT Κατὰ Μάρκον 13:35

γρηγορή. Γρηγορείτε οὖν: οὖκ οἴδατε γὰρ πότε ο΄ 35 κύριος τής οἰκίας ἔρχεται, ὀψέ, ἢ μεσονυκτίου, ἡ ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἡ πρωΐ: μὴ ἐλθών ἐξαίφνης εὕρη 36 ὑμᾶς καθεύδοντας. Ἡ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω, 37 Γρηγορείτε.

⁵Ην δὲ τὸ Πάσχα' καὶ τὰ ἄζυμα¹⁰ μετὰ δύο ἡμέρας: καὶ **14** ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλω¹¹ κρατήσαντες ¹² ἀποκτείνωσιν. Ἔλεγον δέ, Μὴ 2 ἐν τῆ ἑορτῆ, ¹³ μήποτε ¹⁴ θόρυβος ¹⁵ ἔσται τοῦ λαοῦ.

Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ¹⁶ ἐν τῆ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ 3 λεπροῦ, ¹⁷ κατακειμένου ¹⁸ αὐτοῦ, ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον ¹⁹ μύρου ²⁰ νάρδου ²¹ πιστικῆς ²² πολυτελοῦς: ²³ καὶ συντρίψασα ²⁴ τὸ ἀλάβαστρον, ¹⁹ κατέγεεν ²⁵ αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ⁵Ησαν δέ τινες 4

 $^{^1}$ γρηγορέω, watch, keep watch. 2 πότε, when? at what time? 3 δψέ, long after, late. 4 μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. 5 άλεκτοροφωνία, ας, ή, crowing of a rooster, cockcrow. 6 πρωΐ, early in the morning, at dawn. 7 έξαίφνης, suddenly, unexpectedly. 8 καθεύδω, sleep. 9 πάσχα, τό, passover, passover feast. 10 άζυμος, unleavened, paschal feast. 11 δόλος, ου, ό, guile, deceit. 12 κρατέω, grasp, lay hold of. 13 έορτή, ής, ή, feast, festival. 14 μήποτε, never, lest perchance. 15 θόρυβος, ου, ό, uproar, riot. 16 Βηθανία, ας, ή, Bethany. 17 λεπρός, οῦ, ό, scaly, leprous. 18 κατάκειμαι, lie down, lie sick. 19 άλάβαστρον, ου, τό, alabaster jar. 20 μύρον, ου, τό, ointment, perfume. 21 νάρδος, ου, ή, spikenard, oil of nard. 22 πιστικός, genuine, pure. 23 πολυτελής, very costly, precious. 24 συντρίβω, break in pieces, crush. 25 καταχέω, pour out, down.

Κατὰ Μᾶρκον 14:5 Byzantine NT

άγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια² αὕτη τοῦ μύρου³ γέγονεν; Ἡδύνατο γὰρ 5 τοῦτο πραθῆναι⁴ ἐπάνω⁵ τριακοσίων⁶ δηναρίων, 7 καὶ δοθήναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτή. Ὁ δὲ 6 Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν: τί αὐτῆ κόπους 10 παρέγετε; 11 Καλὸν ἔργον εἰργάσατο 12 ἐν ἐμοί. 7 Π άντοτε¹³ γὰρ τοὺς πτωχοὺς⁸ ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ όταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ¹⁴ ποιῆσαι: ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε¹³ ἔχετε. Ὁ ἔσχεν αὕτη ἐποίησεν: προέλαβεν 15 8 μυρίσαι 16 μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 17 Άμὴν 9 λέγω ύμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς όλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται είς μνημόσυνον 18 αὐτῆς.

¹ ἀγανακτέω, be indignant, am angry. ² ἀπώλεια, ας, ή, destruction, ruin. ³ μύρον, ου, τό, ointment, perfume. ⁴ πιπράσκω, sell. ⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ⁶ τριακόσιοι, three hundred, 300. ⁷ δηνάριον, ου, ό, denarius. ⁸ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁹ ἐμβριμάομαι, be moved with anger, admonish sternly. ¹⁰ κόπος, ου, ό, labor, trouble. ¹¹ παρέχω, offer, afford. ¹² ἐργάζομαι, work, word. ¹³ πάντοτε, always, at all times. ¹⁴ εὔ, well, well done. ¹⁵ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁶ μυρίζω, anoint. ¹⁷ ἐνταφιασμός, οῦ, ό, preparation for burial, burial. ¹⁸ μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 14:10

Καὶ ὁ Ἰούδας¹ ὁ Ἰσκαριώτης,² εἶς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν 10 πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. Οἱ δὲ 11 ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο³ αὐτῷ ἀργύριον⁴ δοῦναι, καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως⁵ αὐτὸν παραδῷ.

Καὶ τῆ πρώτη ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθυον, 12 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ιο ἴνα φάγης τὸ Πάσχα; Καὶ 13 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ιο ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον υὐδατος βαστάζων: αἰκολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθη, εἴπατε τῷ 14 οἰκοδεσπότη το Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα, ιο ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ανώγεον μου φάγω; Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγεον με μείγα 15

¹ Τούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ² Τσκαριώτης, ου, ὁ, Iscariot, man of Kerioth. ³ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ⁴ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ⁵ εὐκαίρως, in season, conveniently. ⁶ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ⁷ πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁸ θύω, sacrifice, kill. ⁹ ποῦ, where?. ¹⁰ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹¹ ἀπαντάω, meet, encounter. ¹² κεράμιον, ου, τό, earthen vessel, jar. ¹³ βαστάζω, bear, carry. ¹⁴ οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, householder, head of a household. ¹⁵ κατάλυμα, τος, τό, lodging place, inn. ¹⁶ δείκνυμι, show, point out. ¹⁷ ἀνώγεον, ου, τό, upper room.

Κατὰ Μᾶρκον 14:16 Byzantine NT

ἐστρωμένον¹ ἔτοιμον:² ἐκεῖ έτοιμάσατε³ ἡμῖν. Καὶ 16 ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὖρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν³ τὸ Πάσχα.⁴

Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ 17 ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ἢμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ 19 λέγειν αὐτῷ εἶς καθ' εἶς, Μήτι ἐγώ; Καὶ ἄλλος, Μήτι ἐγώ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, 20 ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. Ό μὲν 21 υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ: οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οῦ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται: καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

¹ στρωννύω, spread, furnish. ² ἔτοιμος, ready, prepared. ³ έτοιμάζω, prepare, make ready. ⁴ πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁵ δψιος, late. ⁶ ἀνάκειμαι, recline, recline (at a meal). ⁷ λυπέω, grieve, pain. ⁸ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁹ ἐμβάπτω, dip, dip into. ¹⁰ τρύβλιον, ου, τό, bowl, dish. ¹¹ οὐαί, woe! alas! woe!

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 14:22

Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, 22 εὐλογήσας¹ ἔκλασεν² καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. Καὶ 23 λαβὼν τὸ ποτήριον,³ εὐχαριστήσας⁴ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό 24 ἐστιν τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς⁵ διαθήκης,6 τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.7 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτιδοὐ 25 μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος² τῆς ἀμπέλου,¹⁰ ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν⁵ ἐν τῆ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

Καὶ ὑμνήσαντες 11 ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 12

Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες 27 σκανδαλισθήσεσθε¹³ ἐν ἐμοὶ ἐν τῆ νυκτὶ ταύτη: ὅτι γέγραπται, Πατάξω¹⁴ τὸν ποιμένα,¹⁵ καὶ διασκορπισθήσεται¹⁶ τὰ πρόβατα.¹⁷ Ἀλλὰ μετὰ τὸ 28

¹ εὐλογέω, bless. ² κλάω, break. ³ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁵ καινός, new, fresh. ⁶ διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ⁷ ἐκχέω, pour out, shed. ⁸ οὐκέτι, no longer, no more. ⁹ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁰ ἄμπελος, ου, ή, vine. ¹¹ ὑμνέω, sing to, praise. ¹² ἐλαία, ας, ή, olive tree. ¹³ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹⁴ πατάσσω, strike, smite. ¹⁵ ποιμήν, ένος, ό, shepherd. ¹⁶ διασκορπίζω, scatter, separate. ¹⁷ πρόβατον, ου, τό, sheep.

Κατὰ Μᾶρκον 14:29 Byzantine NT

ἐγερθῆναί με, προάξω¹ ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ὁ δὲ 29 Πέτρος ἔφη αὐτῷ, Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται,² ἀλλ' οὐκ ἐγώ. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Άμὴν λέγω 30 σοι ὅτι σὺ σήμερον³ ἐν τῆ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν⁴ ἢ δὶς⁵ ἀλέκτορα⁶ φωνῆσαι,⁻ τρὶς⁵ ἀπαρνήσῃ⁰ με. Ὁ δὲ 31 ἐκπερισσοῦ ἔλεγεν μᾶλλον, Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσωμαι.⁰ Ώσαύτως¹¹ δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον¹² οὖ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, ¹³ καὶ 32 λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε ¹⁴ ὧδε, ἔως προσεύξωμαι. Καὶ παραλαμβάνει ¹⁵ τὸν Πέτρον καὶ 33 Ἰάκωβον ¹⁶ καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι ¹⁷ καὶ ἀδημονεῖν. ¹⁸ Καὶ λέγει αὐτοῖς, 34 Περίλυπός ¹⁹ ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου: μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. ²⁰ Καὶ προσελθών μικρόν, ²¹ ἔπεσεν 35

¹ προάγω, lead forth, go before. ² σκανδαλίζω, cause to stumble. ³ σήμερον, today, now. ⁴ πρίν, before, formerly. ⁵ δίς, twice. ⁶ ἀλέκτωρ, ορος, ό, rooster, cock. ⁷ φωνέω, call, crow. ⁸ τρίς, thrice, three times. ⁹ ἀπαρνέομαι, deny, refuse. ¹⁰ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹¹ ὡσαύτως, likewise. ¹² χωρίον, ου, τό, place, field. ¹³ Γεθσημανή, ή, Gethsemane. ¹⁴ καθίζω, seat, sit. ¹⁵ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁶ Τάκωβος, James, Jacob. ¹⁷ ἐκθαμβέομαι, amaze, be amazed. ¹⁸ ἀδημονέω, distressed, troubled. ¹⁹ περίλυπος, very sad, very sorrowful. ²⁰ γρηγορέω, watch, keep watch. ²¹ μικρός, small, little.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 14:36

έπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν¹ ἐστιν, παρέλθη² ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. Καὶ ἔλεγεν, Άββᾶ, ὁ 36 πατήρ, πάντα δυνατά 1 σοι. Παρένεγκε 3 τὸ ποτήριον 4 ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο: ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. Καὶ 37 ἔργεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας,⁵ καὶ λέγει τῶ Πέτρω, Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἴσγυσας μίαν ώραν γρηγορήσαι; 7 Γρηγορείτε καὶ προσεύχεσθε, ίνα 38 μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.⁸ Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ή δὲ σὰρξ ἀσθενής. 10 Καὶ πάλιν ἀπελθών 39 προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. Καὶ ὑποστρέψας 40 εύρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας: ⁵ ἦσαν γὰρ οί όφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρημένοι, 12 καὶ οὐκ ἤδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσιν. Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει 41 αὐτοῖς, Καθεύδετε⁵ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. 13 ᾿Απέχει: 14 ήλθεν ή ὥρα. Ἰδού, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου είς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 15 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. 42

 $^{^1}$ δυνατός, powerful, possible. 2 παρέρχομαι, pass by, go by. 3 παραφέρω, carry away, remove. 4 ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. 5 καθεύδω, sleep. 6 ἰσχύω, be strong, able. 7 γρηγορέω, watch, keep watch. 8 πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. 9 πρόθυμος, willing, ready. 10 ἀσθενής, weak, infirm. 11 ὑποστρέφω, return, turn back. 12 βαρέω, burden, weigh down. 13 ἀναπαύω, refresh, take rest. 14 ἀπέχω, received, obtain. 15 ἀμαρτωλός, ου, ό, sinner.

Κατὰ Μᾶρκον 14:43 Byzantine NT

 ${
m '}$ Ιδού, ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. $^{
m '}$

Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται² Ἰούδας. 3 43 είς ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαγαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. Δεδώκει δὲ ὁ 44 παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, 'Ον ἂν Φιλήσω, 7 αὐτός ἐστιν: κρατήσατε 8 αὐτόν, καὶ ἀπαγάγετε⁹ ἀσφαλῶς. 10 Καὶ ἐλθών, εὐθέως 45 προσελθών αὐτῷ λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, ῥαββί: καὶ κατεφίλησεν 11 αὐτόν. Οἱ δὲ ἐπέβαλον 12 ἐπ' αὐτὸν τὰς 46χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν⁸ αὐτόν. Εἶς δέ τις τῶν 47 παρεστηκότω v^{13} σπασάμενος την μάχαιρα v^4 ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν16 αὐτοῦ τὸ ώτίον. 17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ω ς ἐπὶ 48 <u>ληστὴν¹⁵ ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρ</u>ῶν⁴ καὶ ξύλων⁵

¹ ἐγγίζω, come near, approach. ² παραγίνομαι, come, arrive. ³ Ἰούδας, α, δ, Judas, Judah. ⁴ μάχαιρα, ης, ή, sword. ⁵ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁶ σύσσημον, ου, ή, signal, sign. ⁷ φιλέω, love, kiss. ⁸ κρατέω, grasp, lay hold of. ⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁰ ἀσφαλως, safely, securely. ¹¹ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ¹² ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹³ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁴ σπάω, draw (as a sword). ¹⁵ παίω, strike, hit. ¹⁶ ἀφαιρέω, take away, smite off. ¹⁷ ὼτίον, ου, τό, ear. ¹⁸ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand.

Byzantine NT Κατά Μᾶρκον 14:49

συλλαβεῖν¹ με; Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ 49 ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ² με: ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες 50 ἔφυγον.³

Καὶ εἶς τις νεανίσκος ἡκολούθησεν αὐτῷ, 51 περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. Καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι: ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν 52 σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

Καὶ ἀπήγαγον⁹ τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα: καὶ 53 συνέρχονται¹⁰ αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ 54 μακρόθεν¹¹ ἠκολούθησεν αὐτῷ ἔως ἔσω¹² εἰς τὴν αὐλὴν¹³ τοῦ ἀρχιερέως: καὶ ἦν συγκαθήμενος¹⁴ μετὰ τῶν ὑπηρετῶν,¹⁵ καὶ θερμαινόμενος¹⁶ πρὸς τὸ φῶς. Οἱ 55

¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ² κρατέω, grasp, lay hold of. ³ φεύγω, flee, escape. ⁴ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ⁵ περιβάλλω, put around, clothe. ⁶ σινδών, όνος, ή, fine cloth, linen cloth. ⁷ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁸ καταλείπω, leave, leave behind. ⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁰ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹¹ μακρόθεν, from afar, afar. ¹² ἔσω, within, inside. ¹³ αὐλή, ῆς, ἡ, courtyard, enclosed open space. ¹⁴ συγκάθημαι, sit with. ¹⁵ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁶ θερμαίνω, warm.

Κατὰ Μᾶρκον 14:56 Byzantine NT

δὲ ἀργιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον¹ ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ευρισκον. Πολλοί γαρ έψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, 56 καὶ ἴσαι⁵ αἱ μαρτυρίαι² οὐκ ἦσαν. Καί τινες 57 άναστάντες έψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες 58 ότι Ήμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 10 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση 5 ἦν ἡ μαρτυρία 2 αὐτῶν. Καὶ 59 άναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ίησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Τί οὖτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 11 Ο δὲ ἐσιώπα, 12 καὶ οὐδὲν 61 άπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σ ὺ εἶ ὁ χριστός, ὁ υίὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 13 Ο 62 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ άνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως, καὶ

¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ² μαρτυρία, ας, ή, testimony, witness. ³ θανατόω, put to death, subdue. ⁴ ψευδομαρτυρέω, bear false witness, testify falsely. ⁵ ἴσος, equal, identical. ⁶ καταλύω, destroy, lodge. ⁷ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ⁸ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁹ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ¹⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹¹ καταμαρτυρέω, bear witness against, testify against. ¹² σιωπάω, be silent, keep silence. ¹³ εὐλογητός, well spoken of, blessed.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 14:63

ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν¹ τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ δὲ 63 ἀρχιερεὺς διαρρήξας² τοὺς χιτῶνας³ αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρείαν⁴ ἔχομεν μαρτύρων;⁵ Ἡκούσατε τῆς 64 βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται;⁻ Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν⁵ αὐτὸν εἶναι ἔνοχονց θανάτου. Καὶ 65 ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν¹ αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν¹ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν² αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, Προφήτευσον.¹ Καὶ οἱ ὑπηρέται¹ ἡαπίσμασιν¹ αὐτὸν ἔβαλλον.

Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ ι κάτω, τ ἔρχεται μία 66
τῶν παιδισκῶν ι τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν 67
Πέτρον θερμαινόμενον, εμβλέψασα αὐτῷ λέγει,
Καὶ σὰ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα. Ὁ δὲ 68
ἤρνήσατο, λέγων, Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τ σὰ

¹ νεφέλη, ης, ή, cloud. ² διαρρήσσω, tear asunder. ³ χιτών, ῶνος, ό, tunic, garment. ⁴ χρεία, ας, ή, need, necessity. ⁵ μάρτυς, υρος, ό, witness. ⁶ βλασφημία, ας, ή, blasphemy, reproach. ⁷ φαίνω, shine, appear. ⁸ κατακρίνω, condemn. ⁹ ἔνοχος, involved in, liable. ¹⁰ ἐμπτύω, spit upon. ¹¹ περικαλύπτω, cover, conceal. ¹² κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹³ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁴ ὑπηρέτης, ου, ό, servant, assistant. ¹⁵ ῥάπισμα, τος, τό, blow, slap in the face. ¹⁶ αὐλή, ῆς, ἡ, courtyard, enclosed open space. ¹⁷ κάτω, down, below. ¹⁸ παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant. ¹⁹ θερμαίνω, warm. ²⁰ ἐμβλέπω, look at, look into. ²¹ Ναζαρηνός, οῦ, ὁ, Nazarene, of Nazareth. ²² ἀρνέομαι, deny, repudiate. ²³ ἐπίσταμαι, understand, know.

Κατὰ Μᾶρκον 14:69 Byzantine NT

λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον:1 καὶ άλέκτωρ 2 ἐφώνησεν. 3 Καὶ ἡ παιδίσκη 4 ἰδοῦσα αὐτὸν 69 πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν⁵ ὅτι Οὧτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν 70πάλιν οἱ παρεστῶτες ἐλεγον τῶ Πέτρω, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ: καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά οου όμοιάζει. 11 Ό δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν 12 καὶ ὀμνύναι 13 71 ότι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. Καὶ ἐκ 72 δευτέρου 14 ἀλέκτωρ 2 ἐφώνησεν. 3 Καὶ ἀνεμνήσθη 15 ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν¹6 άλέκτορα 2 φωνῆσαι 3 δίς, 17 ἀπαρνήση 18 με τρίς. 19 Καὶ ἐπιβαλὼν²⁰ ἔκλαιεν.²¹

Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωΐ²² συμβούλιον²³ ποιήσαντες οἱ 15 ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων,

¹ προαύλιον, ου, τό, porch, forecourt. ² ἀλέκτωρ, ορος, ό, rooster, cock. ³ φωνέω, call, crow. ⁴ παιδίσκη, ης, ή, maid, female servant. ⁵ παρίστημι, be present, stand by. ⁶ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ⁷ μικρός, small, little. ⁸ ἀληθώς, truly, really. ⁹ Γαλιλαῖος, Galilean. ¹⁰ λαλιά, ᾶς, ή, speech, way of talking. ¹¹ ὁμοιάζω, am like, resemble. ¹² ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹³ ὀμνύω, swear, take an oath. ¹⁴ δεύτερος, second. ¹⁵ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ¹⁶ πρίν, before, formerly. ¹⁷ δίς, twice. ¹⁸ ἀπαρνέομαι, deny, refuse. ¹⁹ τρίς, thrice, three times. ²⁰ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ²¹ κλαίω, weep, weep for. ²² πρωΐ, early in the morning, at dawn. ²³ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 15:2

καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,¹ δήσαντες² τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν³ καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. Καὶ 2 ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὰ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Σὰ λέγεις. 3 Καὶ κατηγόρουν⁴ αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά: ὁ δὲ 4 Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; Ἰδε, πόσα⁵ σου καταμαρτυροῦσιν.6 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι⁻ οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ο ὅνπερ ο 6 ήτοῦντο. Την δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν 7 συστασιαστῶν δεδεμένος, οἴτινες ἐν τῆ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. Καὶ ἀναβοήσας ό ὅχλος 8 ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ έποίει αὐτοῖς. Ὁ δὲ 9 Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω

¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ² δέω, bind, tie. ³ ἀποφέρω, carry off, bear away. ⁴ κατηγορέω, accuse, charge. ⁵ πόσος, how many? how great? ⁶ καταμαρτυρέω, bear witness against, testify against. ⁷ οὐκέτι, no longer, no more. ⁸ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ⁹ ἐορτή, ῆς, ἡ, feast, festival. ¹⁰ δέσμιος, ου, ό, prisoner, one bound. ¹¹ ἄσπερ, very one who. ¹² Βαραββᾶς, ᾶ, ὁ, Barabbas. ¹³ συστασιαστής, ὁ, fellow insurgent. ¹⁴ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ¹⁵ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ¹⁶ ἀναβοάω, cry out, shout upwards. ¹⁷ ἀεί, always, ever.

Κατὰ Μᾶρκον 15:10 Byzantine NT

ύμιν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι 10 διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. Οἱ δὲ 11 άρχιερεῖς ἀνέσεισαν² τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν³ άπολύση αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος 12 άποκριθείς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς. Τί οὖν θέλετε ποιήσω ον λέγετε βασιλέα των Ιουδαίων; Οἱ δὲ πάλιν 13 ἔκραξαν, Σταύρωσον 4 αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν 14αὐτοῖς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν, Σταύρωσον⁴ αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος 15 βουλόμενος τῷ ὄχλῷ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν: καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας⁸ ἵνα σταυρωθῆ.4

Οἱ δὲ στρατιῶται² ἀπήγαγον¹0 αὐτὸν ἔσω¹¹ τῆς αὐλῆς,¹² 16
 ὅ ἐστιν πραιτώριον,¹³ καὶ συγκαλοῦσιν¹⁴ ὅλην τὴν
 σπεῖραν.¹⁵ Καὶ ἐνδύουσιν¹⁴ αὐτὸν πορφύραν,¹² καὶ 17

¹ φθόνος, ου, ό, envy, grudge. ² ἀνασείω, stir up, incite. ³ Βαραββᾶς, ᾶ, ὁ, Barabbas. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁶ βούλομαι, wish, will. ⁷ ἱκανός, sufficient, able. ⁸ φραγελλόω, flog, scourge. ⁹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹⁰ ἀπάγω, lead away, lead. ¹¹ ἔσω, within, inside. ¹² αὐλή, ῆς, ἡ, courtyard, enclosed open space. ¹³ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ¹⁴ συγκαλέω, call together. ¹⁵ σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁷ πορφύρα, ας, ἡ, purple (cloth), purple garment.

Byzantine NT Κατὰ Μάρκον 15:18

περιτιθέασιν¹ αὐτῷ πλέξαντες² ἀκάνθινον³ στέφανον,⁴ 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων: καὶ ἔτυπτον⁵ αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν 19 καλάμῳ,⁶ καὶ ἐνέπτυον⁻ αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα⁵ προσεκύνουν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν² αὐτῷ, 20 ἐξέδυσαν¹⁰ αὐτὸν τὴν πορφύραν,¹¹ καὶ ἐνέδυσαν¹² αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν¹³ αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν¹⁴ αὐτόν.

Καὶ ἀγγαρεύουσιν¹⁵ παράγοντά¹⁶ τινα Σίμωνα 21
 Κυρηναῖον,¹⁻ ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ,¹ፄ τὸν πατέρα
 Ἀλεξάνδρου¹⁰ καὶ Ρούφου,²⁰ ἵνα ἄρη τὸν σταυρὸν²¹ αὐτοῦ. Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ²² τόπον, ὅ 22
 ἐστιν μεθερμηνευόμενον²³ Κρανίου²⁴ Τόπος. Καὶ 23
 ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον²⁵ οἶνον:²⁶ ὁ δὲ οὐκ

¹ περιτίθημι, place around, put around. ² πλέκω, plait, weave. ³ ἀκάνθινος, of thorns, thorny. ⁴ στέφανος, ου, ό, crown, garland. ⁵ τύπτω, smite, beat. ⁶ κάλαμος, ου, ό, reed, reed-pen. ⁷ ἐμπτύω, spit upon. ⁸ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁹ ἐμπαίζω, mock. ¹⁰ ἐκδύω, take off, put off. ¹¹ πορφύρα, ας, ή, purple (cloth), purple garment. ¹² ἐνδύω, put on, clothe. ¹³ ἐξάγω, lead out. ¹⁴ σταυρόω, crucify. ¹⁵ ἀγγαρεύω, compel, press into service. ¹⁶ παράγω, pass by, depart. ¹⁷ Κυρηναΐος, ου, ό, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹⁸ ἀγρός, ου, ό, field, farm. ¹⁹ ἀλέξανδρος, ου, ό, Alexander. ²⁰ Ροῦφος, ου, ό, Rufus. ²¹ σταυρός, ου, ό, cross. ²² Γολγοθα, ή, Golgotha. ²³ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²⁴ κρανίον, ου, τό, skull. ²⁵ σμυρνίζω, mix with myrrh, mingle with myrrh. ²⁶ οἶνος, ου, ό, wine.

Κατὰ Μᾶρκον 15:24 Byzantine NT

έλαβεν. Καὶ σταυρώσαντες αὐτόν, διαμερίζονται² τὰ 24 ίματια αὐτοῦ, βαλλοντες κλῆρον³ ἐπ' αὐτά, τίς τί ἄρη. ⁵Ην δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν¹ αὐτόν. Καὶ ἦν ἡ 25 έπιγραφὴ⁴ τῆς αἰτίας⁵ αὐτοῦ ἐπιγεγρ<u>αμμένη, ⁶ Ὁ</u> βασιλεύς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ σὺν αὐτῶ σταυροῦσιν 27 δύο ληστάς, 7 ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων 8 αὐτοῦ. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Καὶ μετὰ 28 άνόμων έλογίσθη. 10 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι 11 29 έβλασφήμουν 12 αὐτόν, κινοῦντες 13 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Oὐά, 14 ὁ καταλύων 15 τὸν ναὸν 16 καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, 17 σῶσον σεαυτόν, 18 καὶ 30κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 19 Όμοίως 20 καὶ οἱ ἀρχιερεῖς 31 έμπαίζοντες 21 πρὸς άλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Ὁ 32 χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ

¹ σταυρόω, crucify. ² διαμερίζω, divide, distribute. ³ κλῆρος, ου, ό, lot, portion. ⁴ ἐπιγραφή, ῆς, ἡ, inscription, title. ⁵ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁶ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ⁷ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ⁸ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ⁹ ἄνομος, lawless, without law. ¹⁰ λογίζομαι, calculate, consider. ¹¹ παραπορεύομαι, go beside, go past. ¹² βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹³ κινέω, move, stir. ¹⁴ οὐά, aha! ah! ¹⁵ καταλύω, destroy, lodge. ¹⁶ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁷ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁸ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹⁹ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ²⁰ ὁμοίως, likewise, in like manner. ²¹ ἐμπαίζω, mock.

Byzantine NT Κατὰ Μάρκον 15:33

τοῦ σταυροῦ, το το ἔδωμεν καὶ πιστεύσωμεν αὐτῷ. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ἀνείδιζον αὐτόν.

Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, ⁴ σκότος ⁵ ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν 33 γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. Καὶ τῆ ὥρα τῆ ἐνάτη ἐβόησεν 34 ό Ἰησοῦς φωνῆ μεγάλη, λέγων, Ἐλωϊ, ελωϊ, λιμά σαβαγθανί; "Ο ἐστιν μεθερμηνευόμενον, 11 'Ο θεός μου, ὁ θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες; 2 Καί τινες τῶν 35 παρεστηκότων 13 ἀκούσαντες ἔλεγον, Ἰδού, ἸΗλίαν 14 Φωνεῖ. Δραμών δὲ εἶς, καὶ γεμίσας σπόγγον ε <u>ὄξους, περιθείς τε καλάμω, έποτιζεν αὐτόν,</u> λέγων, Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔργεται Ἡλίας 14 καθελεῖν 23 αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. 37 Kαὶ τὸ καταπέτασμα 25 τοῦ ναοῦ 26 ἐσχίσθη 27 εἰς δύο 38ἀπὸ ἄνωθεν 28 ἕως κάτω. 29 Ἰδών δὲ ὁ κεντυρίων 30 ὁ 39

 $^{^1}$ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. 2 συσταυρόω, crucify together with. 3 δνειδίζω, reproach, revile. 4 ἕκτος, sixth. 5 σκότος, ους, τό, darkness. 6 ἔνατος, ninth. 7 βοάω, cry aloud, shout. 8 ἐλωΐ, Eloi, my God. 9 λιμά, why. 10 σαβαχθανί, thou hast forsaken me. 11 μεθερμηνεύω, translate, interpret. 12 ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. 13 παρίστημι, be present, stand by. 14 Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. 15 φωνέω, call, crow. 16 τρέχω, run, exercise myself. 17 γεμίζω, fill, load. 18 σπόγγος, ου, ὁ, sponge. 19 ἔξος, ους, τό, sour wine, vinegar. 20 περιτίθημι, place around, put around. 21 κάλαμος, ου, ὁ, reed, reed-pen. 22 ποτίζω, give drink to, cause to drink. 23 καθαιρέω, take down, pull down. 24 ἐκπνέω, breathe out, expire. 25 καταπέτασμα, τος, τό, curtain or veil, veil. 26 ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. 27 σχίζω, split, separate. 28 ἄνωθεν, from above, again. 29 κάτω, down, below. 30 κεντυρίων, ωνος, ὁ, centurion.

Κατὰ Μᾶρκον 15:40 Byzantine NT

παρεστηκώς 1 ἐξ ἐναντίας 2 αὐτοῦ ὅτι οὕτως κράξας ἐξέπνευσεν, 3 εἶπεν, Άληθῶς 4 ὁ ἄνθρωπος οὖτος υίὸς ἤν θεοῦ. 5 Ησαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν 5 40 θεωροῦσαι, ἐν αἶς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, 6 καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου 7 τοῦ μικροῦ 8 καὶ Ἰωσῆ 9 μήτηρ, καὶ Σαλώμη, 10 αι καί, ὅτε ἦν ἐν τῆ Γαλιλαία, 41 ἡκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν 11 αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αί συναναβᾶσαι 12 αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Καὶ ἤδη ὀψίας¹³ γενομένης, ἐπεὶ¹⁴ ἦν Παρασκευή,¹⁵ ὅ 42 ἐστιν προσάββατον,¹6 ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ 43 ᾿Αριμαθαίας,¹² εὐσχήμων¹⁵ βουλευτής,¹° ὅς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος²⁰ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ: τολμήσας²¹ εἰσῆλθεν πρὸς Πιλάτον, καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν²² εἰ ἤδη 44

¹ παρίστημι, be present, stand by. ² ἐναντίος, opposite, hostile. ³ ἐκπνέω, breathe out, expire. ⁴ ἀληθως, truly, really. ⁵ μακρόθεν, from afar, afar. ⁶ Μαγδαληνή, ῆς, ἡ, woman of Magdala, Magdalene. ⁷ Τάκωβος, James, Jacob. ⁸ μικρός, small, little. ⁹ Τωσῆς, ῆτος, ὁ, Joses. ¹⁰ Σαλώμη, ης, ἡ, Salome. ¹¹ διακονέω, serve, minister. ¹² συναναβαίνω, come or go up with, go up with. ¹³ ὄψιος, late. ¹⁴ ἐπεί, when, since. ¹⁵ παρασκευή, ῆς, ἡ, preparation. ¹⁶ προσάββατον, ου, τό, day before the Sabbath. ¹⁷ Άριμαθαία, ας, ἡ, Arimathea. ¹⁸ εὐσχήμων, honorable. ¹⁹ βουλευτής, οῦ, ὁ, councilor, member of a city council. ²⁰ προσδέχομαι, receive, wait for. ²¹ τολμάω, dare, endure. ²² θαυμάζω, am amazed, marvel at.

Byzantine NT Κατὰ Μάρκον 15:45

τέθνηκεν: 1 καὶ προσκαλεσάμενος 2 τὸν κεντυρίωνα, 3 ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι 4 ἀπέθανεν. Καὶ γνοὺς ἀπὸ 45 τοῦ κεντυρίωνος, 3 ἐδωρήσατο 5 τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 Καὶ ἀγοράσας 6 σινδόνα, 7 καὶ καθελών 8 αὐτόν, ἐνείλησεν 9 τῆ σινδόνι, 7 καὶ κατέθηκεν 10 αὐτὸν ἐν μνημείω, 11 δ ῆν λελατομημένον 12 ἐκ πέτρας: 13 καὶ προσεκύλισεν 14 λίθον ἐπὶ τὴν θύραν 15 τοῦ μνημείου. 11 47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ 16 καὶ Μαρία Ἰωσῆ 17 ἐθεώρουν ποῦ 18 τίθεται.

Καὶ διαγενομένου¹⁹ τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ 16 Μαγδαληνὴ¹⁶ καὶ Μαρία Ἰακώβου²⁰ καὶ Σαλώμη²¹ ἠγόρασαν⁶ ἀρώματα,²² ἴνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν²³ αὐτόν. Καὶ λίαν²⁴ πρωΐ²⁵ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται 2 ἐπὶ τὸ μνημεῖον,¹¹ ἀνατείλαντος²⁶ τοῦ ἡλίου.²⁷ Καὶ 3

¹ θνήσκω, die, am dying. ² προσκαλέω, summon. ³ κεντυρίων, ωνος, ό, centurion. ⁴ πάλαι, long ago, of old. ⁵ δωρέομαι, present, bestow. ⁶ ἀγοράζω, buy. ⁷ σινδών, όνος, ή, fine cloth, linen cloth. ⁸ καθαιρέω, take down, pull down. ⁹ ἐνειλέω, wrap in, wrap up. ¹⁰ κατατίθημι, lay (down), place. ¹¹ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ¹² λατομέω, hew out of a rock, hew stones. ¹³ πέτρα, ας, ή, rock. ¹⁴ προσκυλίω, roll up to, roll to. ¹⁵ θύρα, ας, ή, door, gate. ¹⁶ Μαγδαληνή, ής, ή, woman of Magdala, Magdalene. ¹⁷ Ιωσής, ήτος, ό, Joses. ¹⁸ πού, somewhere, about. ¹⁹ διαγίνομαι, go through, pass. ²⁰ Ιάκωβος, James, Jacob. ²¹ Σαλώμη, ης, ή, Salome. ²² ἄρωμα, τος, τό, spice, perfume. ²³ ἀλείφω, anoint. ²⁴ λίαν, greatly, very. ²⁵ προῖ, early in the morning, at dawn. ²⁶ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ²⁷ ἥλιος, ου, ό, sun, sunlight.

Κατὰ Μᾶρκον 16:4 Byzantine NT

ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον έκ τῆς θύρας² τοῦ μνημείου;³ Καὶ ἀναβλέψασαι⁴ 4 θεωρούσιν ὅτι ἀποκεκύλισται¹ ὁ λίθος: ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. 5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον 5 καθήμενον ἐν τοῖς νεανίσκον" δεξιοῖς, περιβεβλημένον⁷ στολὴν⁸ <u>λευκήν:</u> έξεθαμβήθησαν.10 Ο δὲ λέγει αὐταῖς, Mn 6 ἐκθαμβεῖσθε: 10 Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν 11 τὸν ἐσταυρωμένον: 12 ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε: ἴδε, ὁ τόπος όπου ἔθηκαν αὐτόν. Άλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς 7 μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρω ὅτι Προάγει 13 ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν: ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθώς εἶπεν ὑμῖν. 8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον 14 ἀπὸ τοῦ μνημείου: 3 εἶγεν δὲ αὐτὰς τρόμος 15 καὶ ἔκστασις: 16 καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, έφοβοῦντο γάρ.

¹ ἀποκυλίω, roll away. ² θύρα, ας, ή, door, gate. ³ μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument. ⁴ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁵ σφόδρα, exceedingly, greatly. ⁶ νεανίσκος, ου, ό, youth, young man. ⁷ περιβάλλω, put around, clothe. ⁸ στολή, ῆς, ή, equipment, apparel. ⁹ λευκός, white, bright. ¹⁰ ἐκθαμβέομαι, amaze, be amazed. ¹¹ Ναζαρηνός, οῦ, ό, Nazarene, of Nazareth. ¹² σταυρόω, crucify. ¹³ προάγω, lead forth, go before. ¹⁴ φεύγω, flee, escape. ¹⁵ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ¹⁶ ἔκστασις, εως, ή, bewilderment, ecstasy.

Byzantine NT Κατὰ Μᾶρκον 16:9

Αναστὰς δὲ πρωΐ¹ πρώτη σαββάτου ἐφάνη² πρῶτον 9
Μαρία τῆ Μαγδαληνῆ,³ ἀφ' ῆς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ
δαιμόνια. Ἐκείνη πορευθείσα ἀπήγγειλεν⁴ τοῖς μετ' 10
αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσιν⁵ καὶ κλαίουσιν.6 11
Κἀκεῖνοι² ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη⁵ ὑπ' αὐτῆς
ἠπίστησαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν 12 ἐφανερώθη¹⁰ ἐν ἐτέρᾳ μορφῆ, ¹¹ πορευομένοις εἰς ἀγρόν.

Κἀκεῖνοι⁷ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν⁴ τοῖς λοιποῖς: οὐδὲ 13 ἐκείνοις ἐπίστευσαν.

"Υστερον¹³ ἀνακειμένοις¹⁴ αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα¹⁵ 14 ἐφανερώθη, ¹⁰ καὶ ἀνείδισεν¹⁶ τὴν ἀπιστίαν¹⁷ αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ¹⁸ ὅτι τοῖς θεασαμένοις⁸ αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 15

¹ πρωΐ, early in the morning, at dawn. ² φαίνω, shine, appear. ³ Μαγδαληνή, ής, ή, woman of Magdala, Magdalene. ⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ κλαίω, weep, weep for. ⁷ κἀκεῖνος, and he, and she. ⁸ θεάομαι, look at, behold. ⁹ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ¹⁰ φανερόω, reveal, manifest. ¹¹ μορφή, ής, ή, form, shape. ¹² ἀγρός, ου, ό, field, farm. ¹³ ὕστερον, lastly, afterward. ¹⁴ ἀνάκειμαι, recline, recline (at a meal). ¹⁵ ἕνδεκα, eleven, 11. ¹⁶ ὁνειδίζω, reproach, revile. ¹⁷ ἀπιστία, ας, ή, unbelief, unfaithfulness. ¹⁸ σκληροκαρδία, ας, ή, hardness of heart.

Κατὰ Μᾶρκον 16:16 Byzantine NT

Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάση τῆ κτίσει. Ό πιστεύσας καὶ 16 βαπτισθεὶς σωθήσεται: ὁ δὲ ἀπιστήσας καὶ 17 κατακριθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα 17 παρακολουθήσει: ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν: γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς: ὄφεις 18 ἀροῦσιν: κὰν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψη: ὁ ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν, καὶ καλῶς ἐξουσιν.

Ό μὲν οὖν κύριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη¹⁴ 19 εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν¹⁵ ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. 20 Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ,¹⁶ τοῦ κυρίου συνεργοῦντος,¹⁷ καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος¹⁸ διὰ τῶν ἐπακολουθούντων¹⁹ σημείων. Ἀμήν.

¹ ἄπας, each, every. ² κτίσις, εως, ή, creation, creature. ³ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁴ κατακρίνω, condemn. ⁵ παρακολουθέω, follow closely, investigate. ⁶ καινός, new, fresh. ⁷ δφις, εως, ό, snake, serpent. ⁸ κἄν, and if, even if. ⁹ θανάσιμος, deadly, mortal. ¹⁰ βλάπτω, harm, injure. ¹¹ ἄρρωστος, sick, ill. ¹² ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹³ καλῶς, rightly, well. ¹⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁵ καθίζω, seat, sit. ¹⁶ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁷ συνεργέω, work together. ¹⁸ βεβαιόω, confirm, secure. ¹⁹ ἐπακολουθέω, follow after, follow close after.